

ODUR ZANET

AKAR
YILDIZ

Chişinău

Bu kiyadın D nney  gelmesi i in bana yardımcı olan “Belde Company İnterna ional” S.R.L. (31 August, 137, Kişinev - Moldova. Tel: (3732) 23-34-51, Fax: 23-27-05) saabisin  Mustafa  ZT RK’e teşekkür ediyorum.

asının
arında

Avtor.

Todur ZANET

**AKAR
YILDIZ**

(Peet kiyadı)

**А Р Х И В
СТЕПАНА КУРОГЛО**

**Chişinău
Concernul "Presa"
1998**

CZU 894.365 (478.9) - 1
Z28

Kiyat avtorun parasınnan
tiparlandı

ISBN 9975-944-21-3

© Todur ZANET,

GAGAUZ MİLLİ GİMNİ*

Geldi vakıt - bayraa kaldır,
Dalgalatsın lüzgär onu.
Kavalları keskin çaldır,
Duuêr Halkın aydın günü!

Refren:

İnsana läüzım Vatan,
Halkına kalsın damar,
Kanında dedä sesi
Uzaktan evä çeksin.
Bucak'ta dannar açık -
Şannı olsun kardaşlık.**

Zaman kanatları döner
Kıyıp kara bulutları.
Yaşamaya kuvet verer
Ana topraan çöşmeleri.

Refren:

İnsana läüzım Vatan,
Halkına kalsın damar,
Kanında dedä sesi
Uzaktan evä çeksin.
Bucak'ta dannar açık -
Şannı olsun kardaşlık

*22 iyül 1990 yılı olan Gagauz Halkın
Kongresindä kabledildi.

**Birinci variantı.

“Bucakta açık dannar -

Kalkınêr Gagauzlar

GAGAUZ MİLLİ ARHİVİ

№

1220

CENTRUL DE CERCETĂRI

ȘTIINȚIFICE AL GAGAUZIEI

НИЦ ГАГАУЗИИ

ИМ. М. В. МАРУНЕВИЧ

GAGAUZ MİLLİ GİMNI

Muzika: Mihayıl KOLSA

Andante *mf*

Ge-di va- kit Bay- ray ka- dir, Da- ğa- tat- sın E- iz- ğar o- nu

mf

Ka- val- la- ri kas- kin sal- dir Du- ğar hac- kin ay- dın ğü- nü

Messtoso

In- sa- na lā- zım Va- tan, lā- zım Va- tan Hal- ki- ne hal- sın da- mar, ku- le- sün da- mar,

f

Ca- nin- ja da- da se- si U- zak- tan e- vā cak- sın

dim.

Bu- cak ta- la- nar a- şık foun- qı ul- sun kar- day- Ok.

dim.

kar- dāş- ık kar- dāş- ık

rit.

ATILMA DİLİNDÄN, HALKIM!

Atılma dilindän, Halkım,
Bän diz çöküp ta yalvarêrım,
Oollarına da ver akıl...
Buna deyni dua ederim.
Atılma dilindän, Halkım!

Bakın da gör: dolay aydın,
ANA DİLİ erdä yaşêêr.
İnan, salt o verer yardım
Açan seni zorba* enseer.
Atılma dilindän, Halkım!

Dil varkan - dayma var adın,
Salt ozaman seni sayêrlar,
Hem da açan uşakların
Anaylan bobayı sesleerlär.
Atılma dilindän, Halkım!

Sular gider, gider altın...
Bu toprakta salt dil kalêr!
Zerä dilin - senin kanın,
O yaşamaa kuvet verer.
Atılma dilindän, Halkım!

Atılma dilindän, Halkım!
Bitki sözü sana söleerim,
Oollarına da ver akıl...
Bän diz çöküp ta yalvarêrım:
Atılma dilindän, Halkım!

02. 06. 1989

*zorba - nevolä

LÜZGERLÄR

İçimdä kıvırcık lüzgerlär
Kafeslär kapusu açêr.
Dört köşeli duygular
Canımı bir aullan sarêr.

Dilenciyä verilän paraya
Dostlar sattılar dostluumu,
Duşmannar da girdi araya
Kesmää deyni soluumu.

Ne sa! Ko lüzgerlär hep essin,
İçimdä borannar koparıp,
Köpeklär da ko hep salsın,
Dişlerni üfkedän falayıp.

Vakitlar bunnarı yok eder,
Lüzgerlär öldürer salmayı.
Yazılı sayfalar salt kalêr,
Vakit koruyêr taşları...

28. 03. 1996

I

“VAKIT GELDİ TAŞ
TOPLAMAA...”

KİM KABAATLI?

Bizi başkası düşünürdi:
Duumaa mı bizä,
Ölmää mi bizä,
Kan mı vermää,
Kırda mı yanmaa -
O salt bilärdi.

Bizäsa kalardı:
Gecedän-geceyä
Tütünnän toprak alıp işlemää.
Ne pazar, ne yortu,
Dinnenmää da hiç yok.
İşlemää,
İşlemää,
Kazanmaa bolay çok.

Da te vakıtlar isteer borçları!
Ya durgun, be insan,
Ya ver onnarı!

Borçlarsa ölä:
Kim tütünä
Yollamış uşaa sık,
Şindi ona da aarêêr o saalık.
Uşaksa patta,
Para yanında,
Olmuş iki kat...

Koca da görer:
Otuz yaşında karı diil karı.
O ihtär hem sakat.
Ya git mezarlaa
Da bak - ne pek çok
Genç gömülü.
Şindän sora hiç yok
Er orada.
Mezar mezara razgeler...
Ana sesindän göklär da öter.

Buna sanki kim kabaatlı?
Kim kabaatlı, ani yok kinomuz?
Kim kabaatlı, ani prost yollarmız?
Kim kabaatlı, ki gazeta siirek?
Kim kabaatlı, ki eşlär olêr tek?

Bu dünneydä
Ne biz diiil mi insan?
Versänä cuvap bana
Sän, ihtär can.
Neçin diiliz hodul,
Ki uzak dedemiz
Devlet ta kurmuş,
Duşman ensemiş?!

Bu dünnedä
Ne, salt iş mi yolun
Senin be, paalı gagauzum?
Baksana dolay dünnä ne gözäl!
Devlet kuralım geldi vakıtlar!

01. 1989

İNSANNAR-KARIMCALAR

Ne türlü yaşêrız dünnedä?
Çalışêrım annamaa hep gün-gündän:
Ba cenklär gömârdi umudu,
Ba kavga bozardı uykuyu,
Ba raatlık çökârdi yukardan.

Biz sa, insannar-karımcalar,
Savaşardık naşeyşa yapmaa:
Direşip, çekârdik büük ükü,
Tepinip, düzârdik ömürü,
Evladı düünârdik hep büütmää.

Görmârdik hızlı bu kaçmakta
Yalından geçân insannarı.
İkidä-birdä dalaardık acıdan.
Düşünüp-düşünmedik sölärdik lafları.
Zehirli haşlardık cannarı.

İnsannar-karımcalar düşârdi
Ömürü ilerletmäâ deyni...

01. 1989

ZAVALI TOPRAK

Zavalı toprak baarêr,
Düüler bitki sancılarda.
Teni onun titsi çatlêêr
Zihirlerdän, demirlerdän.

Aklısında: serin sular,
Otlar yuurêr suratını...
Ama:
Tozlar, kumnar hem çolluklar
Derin sürer suratını.

02. 1989

ECEL OYUNNARI

Kızgın çelıklän çoyunu
Zor vakıtta zeetlärdilär:
Ecel oynardı oyunu,
Açan zeetlär bitärdilär.

Ölä olardı, ki çoyu
Zeetä pek dayanardılar.
Olardı - cellatlar koyu
Kannar içärdilär,

Esirlerin aucuna
Kakıp enser gerärdilär
Pak İisusu. İnsannarı
Stavrozlara asardılar.

Saklıydı bu titsi işlär
İnsannardan, davalardan.
Aslıları basmaz taşlar
Gökädän çımkırdıynan kan.

02. 1989

AAR SORUŞLAR

Halkım, te esap aldım,
Ani bitti tefter.
Bilerim, yazılarım diil metin.
(Ama yok dünnedä bir er,
Neredä var devletin).

Bunu da esap aldım,
Ani topraan öler,
Artık suumuş teni.
Günä da bakmêêr taler
(Onu zihirlär idi).

Hem taa esap aldım,
Gezärkän kafam aşaa,
Unutmuş Halk kendi-kendini.
(Başsız mı büüyer uşaa?
Kurban mı oldu eceli?)

Kaldır topraktan bakışı.
Al elinä bayraa.
Olmaz toplamaa taraşı,
Açan çorbacıysın topraa.
08. 04. 1989

KİMİN BU TOPRAK MI?

Kimin bu toprak mı?
Ya at bakışı,
Da gör: kurgannar kaplamış dolayı,
Dedelär mezarlı,
Küülär adları
Verer cuvabı,
Verer cuvabı.

06. 1989

YAŞAMAMIZ

Fıkaaralıkta biz birtakımız,
Ölä kismet düştü.
Hergeläylän sürüyä kayılız -
Hodulluumuz uçtu.

Pak koyunnar gibi dönüp - gideriz,
Eşek açêr yolu.
Ömür kertää geldi - aalêêrız,
Geerisa yol ulu*.

08. 1989

*ulu - yaban

ZODİYA

Zodiyä kantarı asılı -
Ecellän ömür kaldı tek.
Gıırdêêr, içeri kapalı,
Ömür gezdirän tekerlek.

Kımıldêêr kantarın iinesi -
Çekiyä salt o çorbacı.
Ecelin sä çetin esmesi -
Ömürä sık çıkêr davacı.

11. 1989

KALDIYNAN BİR ADIM

Yalannan mı,
Aslıylan mı,
Çoyu,
Kuvet alıp,
Bulutlara piner.
Milletsa hep bekleer,
Bekleer toyu
Hem inanêr -
Olur devlet.

Bölä Halkım bekleer,
Kırda yanıp,
Ama,
İnan ki boşuna,
Zerä korktu o ayırmaa -
Kaldıynan bir adım - onu
Kim becerceydi sözleşmää...

Allah versin çıkasın sän dooru...

11. 1989

KONGRESTÄ

Ötärđi duvarlar
"Kultura Evindä".
Susardı satkınnar,
Bakıp bir köşedän.

Geldi sıra demää
Ki biz bu dünnedä
Artık insan olduk
İnsan arasında.

Halkın Aydın Günü
Topraamıza çöktü.

12. 11. 1989

O

Çok yıllar sıravardır sanardık
İnsandan kaavi bu Toprakta
Yok hiç biri! Boşuna yanardık,
İzini kapıp bir ahmaktan.

Biz annaardık! O da yukardan
Yolları bizä hep gösterärdi... 1220
Şükür: Boşanêrız zapadan.
Näanı, sanki, Allahım, gidärdik?..

АРХИВ
СТЕПАНА КУРОГЛО

GAGAUZ MILLI ARHIV

No 1220

ЦЕНТРАЛЬНИЙ АРХИВ
РЕСПУБЛИКИ ГАГАУЗИИ
ИМ. М.В. МАРУНЕВИЧ

“VAKIT GELDI TAŞ
TOPLAMAA...”

Biz hepsimiz beklärdik:
Hadi, te,
Onnar, akıllanıp, devlet verär.
Da biz da çıkalım üzä,
Dua edip,
Hem çalışıp
O devletä.

Ama neyä umut tuttuk?

Gülümseyip,
Bizä deyni
Yaptı onnar kapan.
Hem kaldırıp bizä karşı insan.
Bekleerlär kan içmää,
Aman.

Artık avşam.
Güneş da Batıya battı.
Azdı çıban.
“Vakit geldi taş toplamaa...”
Te genä Dan Eri aarär.
Eni gün dünneyä gelir.
Bizä o nesa getirer...

12. 1989

HOTAR TAŞI

May diil belli annık.
Bu tarlalar daanık.
Üsüz hotar taşı
“Ükü” girgin taşı.

Kırk beş yılda o ök
Oldu ölä mi büük?
Kambur olmuş arka -
Ekilmedik tarla.

Küsü var Toprakta:
Yanêr o kurakta.
Sancı dolu içi:
Ha, tä gelär çiftçi.

Çiftçi oldu kayıp,
Hem aalemdän ayıp.
Yalannan yaşadık,
Ömür çatlak artık.

12. 1989

YALANNAN OLMAZ YAŞAMAA

Çıklayıp, kıstırdı bukaa*
Elimin ekini.
Çöktü serbestlik aşaa,
Duşman ensedi, ensedi.

Yalannan olmaz yaşamaa -
Evlat boyları prost etmüz,
Çekedärsä kan dökülmää
İstär-istemüz...

01. 1990

*bukaa - kandalı

CAN BAARMASI

Kaynêêr ortalık, kaynêêr.
İnsan akıldan bozulmuş.
Şindilik salt sözlär doorêêr.
Sora doorar kurşun-kuş.

Silählär da hazır, aman,
Üfkedän belermiş gözlär.
Artık seslämeer insan -
Neyä etiştik. Kim sölä?

03. 1990

KAYIPLAR

Kim ne kaybeder - ona gücener.
Kayıptansa öter ortalık.
Yavruyu kurşun razgeldiysa -
Dolayı bekleer zararlık.

Kuş eşini kaybeder,
Göktä - yıldırım-kanat.
Yuva boşalêr, suulêr.
Neçin olêr bu, annat?

İnsan uşaanı kaybedirsa,
Yapmaz aalemä zarar.
Kara giyinär. Sesinisa
Yudêr üüsüz duvarlar.

03. 1990

ÇİN SABAALLEN

Hıyar gibi sörpeşmiş suratı,
Çimçirik gibi bakışı.
Tırmık gibi siirek dişlär:
İşlär mi bu insan? İşlär.

İşlär - zerä yok, bezbelli,
Para yaşamaa.
Zerä geçirkän gençlii
Yoktu vakıt düşünmää ihtärlüi.

Yoktu vakıt: “Aydın gelecää”
Lääzımdı düzmää.
İhtärlıktasa ölä da
Kolay olacêk yaşamaa.

Genç kuvedi bitkiyädän süzdü
Aydın çalışmak.
Kaç sıra beki o düşündü
Raatsız gecedä: “Of, ahmak!”

“Aydın aslılar “ kof çıktılar,
Makar üstündän görünärdi dolu!
Da şindi işleer o genç ihtärlar...
Ya bak, te geçer birisi bu yolu:

Kambur arkası,
Sörpeşmiş suratı,
Titirer elleri,
Pek yorgun bu “genç” bakışı.

04. 1990

NASAAT

Beklämä aalem alsın kalburu
Da titsi solumaklan çalkasın ömürü.
Bekleyip silkinsin günahlar,
Dünnedä açılısın fikirlär.

Ya al ba, kardaş, makar ki elää
Da kendi yaptıını başla elemää.
Büük günahlar kalacêk elektä:
Verip kolayı onnarı prost etmää
09. 1990

CAMBAZ*

Zor kendini terbi etmää,
Alıp ükü omuzlarna,
Zerä kolay kabaat atmaa
Diil kendinä - başkalarna.

Ölä büüyeriz esapsız,
Cambaz geçip yaşamaktan.
Ölä daadêrız, bir gamsız,
Aydın yolu hodulluktan.

26. 06. 1990

*cambaz - akrobat

İNSAN MÜRÜRÜ*

Topraan kurulma günündän
Akêr insan mürürü.
Yolunu çıkarıp denizä,
Yaradıp, kuruyêr ömürü.

O mürür ba geniş, ba derin -
Ozaman doz-dolay pak cennet,
Yaşamak ta olêr ilin,
İnsannar da olmaz canabet.**

Önderci bulunârsa biri -
Denizin da olmaz bitkisi.

03. 1989

*mürür - su akışr.

**canabet - fena, kinni.

II

“KOLVER
UÇSUN SEVDA...”

Sevda için yazarken - yaz ölä,
Ani göklär da çatlasın,
Dünnä şaşsın
Duygularna...

26. 06. 1990

Bıktım! Kızdım! Yanêrım!
Gitmiş, kaymış sevda.
Can külünä bakêrım -
Yalız yok orada.

Mum şafkını yakêrım,
Küllük suumuş artık.
Neyä sanki şaşêrım?
O karma-çarışık...
Tüter pak bir günnük...

04. 1989

SEVDAMA

Aman, Allahım,
Aman,
Dizlerinä konsam.
Aman, Allahım,
Aman,
Yanaana diisäm.
Aman, Allahım,
Aman,
Gözündä buulsam.
Aman, Allahım,
Aman,
Canında yansam.
Aman, Allahım,
Aman,
Sevdadan süünsäm.
Aman, Allahım,
Aman...

08. 1989

Temirä gibi kıpım -
Asfalttä gölgän...
Kimsin sän?
Cuvap sardı:
“Gecedän bir can...”

08. 1989

İKİ KUŞ

Yanardı altıncık ateş
Fidannarın uçlarında.
İki kuşçaz olmuştı eş
Bu kıvılcın arasında.

Biri deyärdi: “Sän sevdam!
Senin için bu yaşamam!”
Kesärdi öbürü lafı:
“İnanmêêrım, getir darı!”

“Sevdam, sevdam, kimä läüzım
Darı ilkyaz arasında?
Ama...”

Ama darı buldu olan...
Sevda olmuştı salt katran.

08. 1989

Yıldırım geçti göktän,
Batıya düştü.
Ayırttı ecel sendän
Salgınnar üüştü.
Gıçırdêêr aurt dişim
Näända sanki sän, yärim?..
08.1989

SENİN DA VAR SEVDAN

Çok sular ozamandan aktı,
Gün serpti kızgın sıcaa erä.
Körpä filizli sevda açtı
Umudu verip duygulara.

Düşümä girersin güç hem dayma,
Dolaştı artık günnärlän gecelär.
Ama kimsa deer bana: "Sän doyma
Bu fasıl sevda düşlerinä."

Dan eri artık pembä oldu.
Yıldızlar hazırlanardı uykuya.
Daalara gecä kuşu kondu.
Genä dalacam aydınniya.

Düşümä girersin güç hem dayma.
Falanêr artık bu yaşamam.
Yanımdan geçärkan, aalemä hiç bakma,-
Dünnedä senin da var sevdan...
08.1989

ERİDİ CANIM

Saat bleziy kolunda,
Cins yaamurluu omuzda,
Kömür saçları daanık -
Kaynêêrım bundan artık.

Sesi - zil ötmesi.
Bakış - can öpmesi.
Kaşlar - gaytan şiridi,
Eridi canım, eridi.

Allah koruyêr onu,
Sevdanın olmaz sonu, -
Ecelin kararı bölä...
Oluruz mu sanki bilä?!

Düşleri koolêêrım uzaa.
Ses seseder: "Brak bu uşaa!"
Sabur ver, Allahım,
Çetinnensin şu canım.

Salt olmasın canım taş,
O haliz kızkardaş...
Kömür saçları daanık,-
Kaynêêrım bundan artık.

10. 1989

KIPIM GİBİ SEVDA

El verdin -
Aucum bir guguşa diidi!
Göz attın -
Yanaamı bakış şafkı sevdi!
Sesettin -
Kulaamda zümbül pak ötmesi!
Öpüşün -
Akıldan bozar şerbet bir içkisi!..

12.1989

AYOZ

Allahtan mı bu ayoz kondu?!
Ay-aydın dolaylar da oldu.
Canımdan duygular boşanêr.
Sevda lüzgerlâr mi eser?..

Büülü bu işä pek şaşêrim.
İşidir mi beni Allah?
Kucaama sevdamı kaldırêrim,
Hiç olmaz o kucak kıstaf.

12. 1989

Adım, adım
Hep yaklaştım
Bu ayozun gölgesinä,
Da annadım:
Bu can göktän konma.
Allah verdi
Ondan vergi
Serin gölgä -
Sevda...

12. 1989

Näändansa peydalandı
Önümdä bir gül çiçää.
Sansın kuşun kanadı
Başladı ürääm düülmää.

Ansızdan şaş-beş kaldım.
Näändan bu kismet?
...Damnadı erä yaşım
Bulandı cennet...

12. 1989

DONUK BAKIŞ

Atıştırdı...
Salt bir Allah bilärdi
Sevdaylan ne oldu.
Onnar, ayırılıp,
Adım-adım yollandılar.
İki da tarafa.
Göktänsa kaar
Atıstırdı.
May iztemäz lüzgär esärdi
Er üzündä.
Kaarı o saurardı,
Silip bu izleri.
Ölä da birisi
Hiç baarmadı:
“Dönsänä sän geeri...”

Salt göklerden
Donuk bakışlan
Yıldızlar bakardı...

02. 1990

Aydınnıklan karannık
İçerlerdä koolaşêr.
Canımdan bülbül artık
Yıldızlara kopuşêr.

Simanın kımıldası
Bakışı esir alêr.
Solumak esintisi
Heptän akıldan bozêr.

07. 05. 1990

Kendi elinnän sän kırdın
Onu, ne vardı.
Da sora bekledin yardım.
Kimdän hem näändan?!

09. 1990

İK SEVDA

Kurşun gibi bulutlar
Poyrazdan geldi.
Sevdalı aylar oldu
Sadecä edi.

Kalanı - kurşun-bulut
Sardılar eri...
Te ölä te sevdacım
Oldu sefteli.

09. 1990

Alatlamışım atıma atlı pinmää
Da on yıldan zeedä bu dünneyi gezmää,
Görüp türlü insan, türlü bakış...
Hem dostlarım da kaç o yollarda kalmış?..

O yollarda salt yoktu gözlerin.
Osa esap hiç almadım mı onnarı?
O gözleri?
Atım, lüzgär gibi geçip, uçtu hep ileri.

Olsa o atımı geeri urım
Da o yolu yayan geçiim.
Bulum vakıt insannan lafetmää,
Hem sevdamın gözlerindä buulmaa.

12. 1990

MASALLAR

Uşak gibi bekleerim: masallar
Günün bitkisindä aslı çıkar.
Da sän, benim Mari Kızım,
Olasın isteli yärim.
Da ozaman çiçeklerdän
Sana yorgan dokuyacam,
Sabaa karşı kuş sesindän
Stevnozluunu bän örecäm,
Çiidän boncuk bän takacam.
Saçlarına da örecäm:
Yıldız, bir Ay hem bir mercan...

Masal kalsın yalvaracam.

12. 1990

YALPAK BAKIŞ

Makar ki bakışın yalpak,
Saplêêr o bir bıçak gibi.
O gözlerin - iki çakmak,
Erä salt kıvılcın serpti.

12. 1990

Durgun! Ya otur yanıma,
Seslä, ne düüler canım.
Enikunu dii yanaama...
Sessiz sana açıldım.

12. 1990

Ne sana genä oldu,
Sendän yok hiç haber.
Sevda mı sündü,
Osa taa mı beter?..

12. 1990

Gülümseyip, zeeleersin düşümdä.
Lafinnan şaşırârsın işimdä.
Bakışlan sän bozârsın akıldan...
Aman, bulsam bundan ilaç, bulsam...

12. 1990

DARSIMAK

Kaç sıra kırıp kalemi,
Yırtêrim biyaz yapraa.
Koolêêrim kızgın neetimi
Sana sevdama annatmaa.

Bulamêêrim er içerdä.
Sokak ta, kırlar da dar.
Oynaşêr yıldızlar göklerde...
Sevdayı taşımaa pek aar.

12. 1990

FİSİRTİ

Esti kulaama fisirti.
Sanki sän mi dedin bana: "Yok!"
Doz-dolay bu sözdän titredi,
(Titremää deyni diil läüzım çok!)

Bu lafı ansızdan serpittin,
Başaşaa oldu bayırlar.
Atıldın sevdadan pek ilin,-
Enidän şılamaz yıldızlar.

12. 1990

Gözümä perdä çöktü,
Ayaklar payvantlandı,
Canıma salgın üüştü,
Salt sevda bana tatlı.

Eriyerim gün-gündän,
İşimi heptän braktım.
Sevdada salt var ihlam,
Peetlerdä salt var raatım.

12. 1990

AYOLCUUM

Biläydim, ayolcuum, biläydim
Da koyıym duygumu zapaya.
Veräydim, canım, veräydim
Serbestlii ayoz sevdaya.

Da uçsun o temiz göklerä,
Yolu cennetä* bulup,
Oradan şılasın erlerä,
İnsana adayıp umut.

12. 1990

*cennet - ray (dindä)

Karagöz bakışın yaktı
Sevdasız darsıyan canımı.
Dudaama ilişik braktı
Maanasız sölenmä lafımı.

01. 1991

İstediinän, yalpak ta olêrsın.
Kaplêêr tenimi duygular.
Ansızdan da dürük kalêrsın,
Şaşırêr fikirlär.

Sora genä açık bakışlan
Canımı sıbidêrsın erä...
Yaklaşêrım sana bir güllän
Da kalêr o gül elimdä.

01. 1991

Korkêrım saçına diimää,
Sıbitmasın urgu erä.
Allah biler, ne istemää
Sendän... da atmasın derdä.

01. 1991

AÇIKLAMAK

Seni korkêrım kaybetmää.
Uykum olêr kayıp.
Ne sanki bir kurban vermää,
Gözlerini esir alıp.

Ko yaşamak kısa olsun
Makar bir gün, makar bir saat.
Senin da canına sevda konsun.
Da durmasın o raat.

01. 1991

Telefon çanı öttü,
O ötmektän canım ürktü:
Ha işidirim sesini.
Bu beklemäk heptän kesti.

01. 1991

ADANMIŞ MI?

Bölä yok nasıl yaşamaa -
Yärä hep uzaktan bakmaa.
Ondansa yok hiç bir bakış...
O aalemä mi adanmış?

01. 1991

KÖR OLDUM

Bir uursuz yolları adımnêêrım,
Kasaba da olmuş kıstaf.
Buluşmaa hep seninnän aarêêrım,
Buluştıunan - bulamêêrım laf,

Annatmaa o raatsız duygumu,
Ani zeetlän oldu karışık.
Duyamêêrım hiç yorgunnuu,
Kasaba yolları da açık.

01. 1991

Aramızda duvar yaratma,
Annêêrım - diilim sana eş.
Başka yola bendän hiç kaçma,
Hem brak duusun raatlı güneş.

01. 1991

Artık suuldum sendän,
Uykum da raat oldu.
Başka ürkmüz ürääm
Hem dirilmüz duygu.

01. 1991

AYMAK I

Hep titirärdim korkudan,
Ani candan bu yaratmam
Etişmeycek sana.
Ama
Korkardım boşuna.
İnkär oldun heptän
Peetlerimdän...

06.02.1991

AYMAK II

Dün sıbıttın beni erä
İnkär olup peetlerimdän.
Büün kaldırêrsın göklerä,
Duygu isteersin canımdan.

Buna demir da dayanmaz.
Burdasa can - o diil bir el*...
Sevdaylan biri oynamaz:
Ne sän, ne bän, ne da ecel!

07. 02. 1991

*cl - yabancı

Bitki damnamı süzdü
Bu kenarsız duygular.
Ne kanı diil läázım, ne özü -
Sevdada bitki kıpımnar.

Cinger erä yorgunnuk,
Ona dayanmak yok artık.
Sevdayı boşuna koruduk,
O kaydı - haliz bir kayık.

01. 1991

Tersim döner laflarından,
Sana hiç diilim bän duşman,
İnan, sevdam...

Kazanmadım bu duygudan
Ne kanaatlık, ne dost, ne şan,
Anna, sevdam...

Yapamadım da büük ikram
Duygularna hiç bir zaman,
Ölä, sevdam...

Sölä, sevdam,
Annat be, can:
İlaç olur mu zihirdän?..

06. 02. 1991

Açan güneş dün Batıya kaydı,
Bizä ayırılmak o adadı.
Sandım, gecä raatlanacam,
Can sancımı süündürecäm.

Ama gecä oldu ölä titsi,
Hava bulamaz erini,
İçerlerdä lüzgär gezärdi,
Kül kabında tütün sünmäzdi...

Te genä dan eri arêr:
Bizi sanki nelär bekleer?
Sän gidecän kendi yolunna,
Benisa brakacan duygumnan.

07. 02. 1991

Esap aldın mı, çekiştiinän
Göklär da küsülü kaldı.
Aramızda duygu sendiinän,
Onnar erä kaarı bastı.

Oldu kaç gün hep saurêr,
O saurgun seni aarêr.
Heptän kayıp olmuş izlär...
Salt ayazda sevda mizlär.

08. 02. 1991

Yärimä bän "Gül" demäm -
Gülün ömürü kısa.
Bu söz kalmış eveldän.
(Allahım, yannış olsa.)

O aslısa - yok zarar,
Ko yär gülä benzesin.
Sevda açan bir gün var -
Olur sora o sensin.

08. 02. 1991

Sölä, canım, nedän bu zeet,
Sän brakmadın hiç bir da neet.
Kimdän oldu bana imdat*?
Versänä halizdän nasaat.

Ama ya dur! Hiç diil läüzım
Bu zeetliktä o nasaatın.
Taa iyi baaşla yalpak bakış,
Da erisin titsi bu kış,

Ani kaç gün hep saurdu,
Aramıza buz kondurdu.
Becermedik kuşkulanmaa,
Sevdamızı da korumaa.

09. 02. 1991

*imdat - yardım

On gün artık ne bir haber,
Ne ses, ne çan, ne da mektub.*
Bu - cezadan da taa beter.
Kayıp oldu bitki umut.

Kimnärlän, näända hep gezersin,
Brakıp beni yalnızlıkta?
Bakışını kimä adêêrsın,
Beni da brakmadaan raada?

Ama vakıt, gelip, verdi
İkimizä bir buluşmak,
Canım da erinä geldi,
Kayıp o boşuna düülmäk.

18. 02. 1991

*mektub - kiyat

CANIMA KONMUŞ KRAA

Brakıp, sıbıdêrım bu peet yazmayı,
Bulup kendimä bir izmet.
Ama genä örerim o sırayı,
Bolay kalmasın tek.

Oldu kaç kerä hep vererim
Duygumu, sevdamı bu yapraa.
Sonunda ansızdan da annêêrım:
Pek çoktan canıma konmuş kraa.

Pek isteerim kraayı eridiim...
Pek isteerim sana yannaşım...

02. 1991

Sölesänä sän, canım:
“Näända, näända o yärim?
O kiminnän tanışêr?
(Saklıdan sevda kurêr.)”

İlmecii hazırlayıp,
Kurbannarı ayırıp,
O atêr çatıları...
Sanki kim o zavalı?..

18. 02. 1991

SENİN BETERİNÄ

Kaarlar saurmuş, erimiş,
Dünnä da devirilmiş.
Fikir olmuş tersinä
Senin beterinä.

Akıldan bozukum - hazır!
Neetlerimnän duygum kısır.*
Yaşamak ta oldu acı,
Sızlêêr canımda sancı...

19. 02. 1991

*kısır - besplodnıy

Sülüün kabı var,
Bir ne - saklanêr.
Kuşun kanadı var,
Bir ne - o uçêr.

Bendäsa ne kap,
Ne da kanat.
Salt bir sevda.
Ona bän kanaat.

20. 02. 1991

Bu öpüşün devirdi başaşa
Sevda için düşündüümü.
Yok kuvedim dua yapmaa,
Süzdün öpüşlän özümü.

20. 02. 1991

Ne olêr, Allahım! Koru
Canımı bu kör kabaattan.
Onun duygusu kuru,
Atılêr canı sevdadan.

Üreemin dibindän sözümü,
Kırıp, faladı o heptän,
Annamadaan tek özünü.
Bänsa süündüm sevdadan.

Ol cuvapçı, Allahım,
Hiç istämärdim o geçsin.
Lafımı da geeri aldım,-
Kız serbest... iyi saatta ko gitsin.

20. 02. 1991

Kolver uçsun sevda şu gökleri,
Alıp bizi bir kafadar gibi yola,
Eniletsin orda şılakları,
Naazlı olsun, keskin yansın,
Ya da heptän sünsün...
Tütütmesin.

07. 03. 1991

FLAMBURUN KOKUSU

Flamburun kokusu esti,
Temizlii verip dolaya.
Belli ki, ilkyaz bitti,
Brakıp yolu sevdaya.

Salt becer hem kullan onu
Götür kenarsız cennetä...
Temiz hem gözäl koku
Brakêr sevdayı serbesttä.

Taşsın filcannar sofrada,
Hem mum şılasın yavaş,
Düülsün cannarmız kantarda...
Kalsın tıkaçlı çarşaf,

Noktayı koyup ecelä...

11. 06. 1992

ATEŞLİ GÖZLERİN

Yalpak, ateşli gözlerin,
Karagöz bakışı serpti.
İnan, vererim emin,
O bakış canımı eritti.

Gitti canımdan ayaz,
Eridi eski kürtünnär.
Sanki geç mi geldi ilkyaz?
Sanki bitmüz mi günnär?

Karagöz gözlerin yalabêêr,
Onnar fikirmi çeldi.
İnan, vererim emin,
O bakış canımı eritti.

28. 06. 1992

Şarap yudumu tefterä,
Yaamur damnasınnan düştü.
İçtim seni bütünnä,
Sevdan canıma kauştı.

28. 06. 1992

O GECÄ

Ya getir aklına: o gecä
Sardıdı bizi yalpaklıklan.
Ötärdi tır-tır deredä,
Karışıp bülbülün türküsünän.

Fisirdärdi yalpak sesin,
Urdurup kanımı başıma.
Oldum bän heptän sersem.
Diidiinän dudaan dudaama...

Güüdemdän tepremäk geçti -
Kesildi kuvedim o saat...
Bizä yıldızlar sesetti,
Açan yaklaştı sabah...

Hep ötärdi tır-tır deredä,
Karışıp bülbülün türküsünän,
Dinnenärdin benim yanımda,
Badaşıp bir tatlı uykuylan...

05. 07. 1992

Geldi belalar dolaydan,
Sancılan sardı içimi.
Ne dostlar, ne kardaş, sadä sän:
Gel da al canımdan sancımı.

Döküler yapraklar aaçlardan,
Selleri boşaldêr içimi.
Süzüler yaşların gözlerdän:
Gel da al canımdan sancımı.

Evinä uuradım yollardan,
İstedim annadıym acımı.
Ötardı sessiz gözlerin:
Gel alım canından sancını.

12. 11. 1992

Uluyardı lüzgâr dışarda,
Zulumlu geceyi kavrayıp.
Uradın lüzgerdän uykuma,
Neetimi aslıya çıkarıp.

Sarmaştın yavaştan boynuma,
Vazgeçip o uzak durmaktan.
Ellerin diidi saçıma,
Terledip güüdemî duygudan.

Ansızdan uyandım... Yaşlarım
Yavaş döküldü yastıma,
Aktarıp düşümü başaşa...

12. 1992

Yastıyn biyaz meydanında
Yalpak başın nokta gibi,
Hem yaşların damna-damna
Öper kara kirpiklerini.

O öpüşün dadı acı,
Bunu hiç datmadaan duydum.
Can erindä öter sancı:
Nedän beni bela buldun?

Şen dostların dolayında
Sana yardım için durêr,
Bän da geldim bu arada,
Makar gecä evä kuuêr.

Sancınnan sän tek başına...
İşitmeerim hiç lafını -
Salt bakışın baarêr bana:
Tez gel hem al şu sancımı.

12. 11. 1992

Kirpiklerin ucundan
Düştü damnalar.
Bän sandım göklerden
Çiseer yıldızlar.

1992

Hiç çıkmêêrsın düşlerimdän,
Onnar gezer hep aardıma.
Büün uuradın sabaalendän
Kıstaf hem dar iş odama.

Osaat oda aydınlandı...
Makar ki güçtü bakışın.
Yıldız gibi o şıladı.
Umut sanki neyâ braktın?

Geldin bana bir resimdän,
Sabaalendän verip ihlam.
Seni özleirim hem bettän,
Kaynêêr damarımda şu kan.

O kaynamak fikirimi
Çeldi sarfoşluktan da bet...
Bänsä öperim elini -
Bana kalêr salt bu kısmet.

12. 1992

Kafam semeli, başım döner,
Sersem bakışım seni hep aarêêr.
Bulamêêr makar izini.
Sıbıttın yalnızlaa mı beni?

Semeyi basamêêr içki, basamêêr tütün,
Makar üklenerim onnarlan hergün.
Bunaltmaa duygumu çalışêrim -
Boşuna mı bän zeetlenerim?..

1992

Arkamda gözlerim yok.
Bakışın, bezbelli, çok.
Yakêr canımı o bakış,
Ama pek ayazlı bu kış.

Kışı ikimiz yarattık,
Lüzgerä sevdayı da attık.
Duygusuz kuruttuk teneyi.
Filizsiz braktık dünneyi.

01. 1993

SENSİZ...

Sensiz geçer gnnr,
terlr saar saatlar,
Uuramrlar dostlar,
Cnnr boş filcannar.

Bilerim - başkası
Sayr saatlarını,
Seni ikram eder,
Alr yalpaklını.

Onun istediini
stmedn yaprsın.
Benim duygularımı,
Kurban koyup, kesersin.

Sensiz geçer gnnr,
terlr saar saatlar,
Sevda boa akr,
Kalr salt kurbannar.

10. 02. 1993

O KARA GÖZLÄR

Kara göllerdän duuma gözlerin
Hergün uurêêr önümä.
Sansın verer bir keskin izin
Dalım o kara gözlerä.

Kara yolları açêr bakışın.
Çıkarıp bizi sonsuzlaa.
Şüpelärlän korku arda kalsın.
Ama... bilmäm ki üzümä.

05. 04. 1993

Sän benim gecelerimsin,
Ko onnar masal olsun.
Sän benim gündüzlerimsin,
Ko sevda yastaa konsun.

Hiç saklamêêrım sendän
Pek fasıl bu duygumu:
Hep bekleerim gecedän,
Hep bekleerim gündüzü.

06. 04. 1993

Kaç kerä oldu tutunêrım
Sana peetlerdän duyğumu annatmaa.
Yanış yollara hep varêrsın
Bendänsa yok nasıl hiç kurtulmaa.

Yollar da biterlär. Onnarın var sonu.
Duyğumnan kalêrım bän tek başına.
Canımda erleşer titsi bir korku:
Sevnersin mi sän eni sevdana?!

06. 04. 1993

Bana deyni raatsız geçer gecä.
Gündüz da açılêr bir bilmeycä:
O gözlerin umut verer bana,
Ama... Seni adamışlar başkasına.

20. 04. 1993

Seni görmäk için sayêrım saatları.
Onnar damna-damna geçerlär içimdän.
Beklerim - durgudâriz onnarı...
Geldiinän bireri döşeklerdä.

20. 04. 1993

Bendän uzak oldun bu avşamda.
Kaldık - gecä hem bän tek başına.
Bän titirerim bu yalnızlıktan.
Gecä şaşêr senin adımına.

20. 04. 1993

Seni özleerim hepsindän beter.
Bunu toprak hem da göklär biler.
Sänsa gezersin bayraktar gibi.
Bölä sevär mi bir kimsey seni?!

20. 04. 1993

Darsıklıkta bulamêêrım seni.
Çünkü belli diil bulunan erin.
Gariplerin böläydir eceli...
Diişilmemiş dünnä da, bezbelli.

20. 04. 1993

SENDÄ YOK TELEFON

Sana annadım var nelär...
Ama karıştı herersi.
Sevdaya kurban döküler,
Yalpak lüzgerin esmesi.

Pek korktum bu yalpak esmedän.
Bezbelli, canında senin - buz.
Haber hep bekleerim sendän,
Lüzgärlän kalıp üz-be-üz.

Haberlär kayıbın-kayıbı...
Günnär da geçti diil beş-on.
Çok işlär annadır kalibim,
Ama... sendä yok telefon.

20. 04. 1993

Sän gelersin bana her afta.
Bakışlan beni terledip...
Serpilersin biyaz çarşafta,
Sonsuz sevdayı baaşlayıp.

20. 04. 1993

Ölä gözälsin sän,
Şaşım gözelliinä,
Açan yıldız gibi geçtin bu odadan.
O güzellik ta, bezbelli, hep Allahtan.
Zerä gellersin sän Saman Yollarından.
İnan.

Ölä gözälsin sän, ama
Lääzımmış bir ara
Seni hiç görmiim,
Salt özliim,
Da ozaman annıım
Senin güzelliini,
Benim kayıbımı
Hem da onu, ani
Başkasının sän kısmeti...
Sän Gözelim, Canım, Sevdam,
Heptän gidersin büün bendän...

Ölä gözälsin sän,
Şaşım gözelliinä...

07. 05. 1993

Ölä da datmadım bu çöşmedän,
Salt metettim onu bän gün-gündän.
Peetlerimi, duygularımı hem canımı
Verdim ona, aaramadaan geerisini.
Sevdim onu, yumup gözlerimi.

Hem büün da hep severim, ama geç,
Bendän o ayırı durır diveç.
Onun kendi yolu var, kısmeti.
Bunu bilärdim, ama, bezbelli,
Canı yapamadım bän esirli.

Ayırıldık artık. Gidersin sän
Dooru yolunna. Atılıp evelliktän.
Bekleer seni aylän, uşakların,
Kocan hem hergünkü izmetlerin.
Gelir mi aklına geçmişlerin?

Ölä da datmadım bu çöşmedän,
Salt metettim onu bän gün-gündän.

11. 05. 1993

Bilerim, gelecän,
Sabaalendän urup kapularma.
Da bekleycän,
Yalpak bakıp gözlerimä,
Emin veriyim geçmiş sevdamıza.

Emin için hazırım her kıpım.
Ama,
Sıra geldiynän buluşmaa,
Yudêr laflarımı o bakışın,
Ani gelir bana sabahlarda.

Annêêrız ikimiz da,
Sevdanın
Salt geçmişi var, gelecää kayıp.
Hem da bekleeriz, nezaman saadın
Ses verecek, o gelecää açıp.

Ayırılêrız.
Ama hep sän gelecän,
Benimnän buluşmaa düşlerimdä.
Hem hep öla seni bän öpecäm.
Te o öpüş salt kalacêk bendä.

12. 05. 1993

ALLAHIN BAAŞIŞI MI?

Seni Allahım yollamıştı
Benim bu raatsız odama.
Kıyametlän boran başlamıştı
Beni eritmää.

Peet yazmayı sıbitmişim.
Küflenmişti sert kalemnär.
İçkiyä mi varmışım, nesteyä mi,-
Biler salt kara gecelär.

Bilärdim, yalpak sözlerim
Kızları kandırmaa da etärdi.
Onnar olacêkti benim,
Yannış adımı salt ataydım...

Busa girdi ansızdan,
Ne bir söz, ne bir laf, salt: "Seläm!"
Esir aldı o saattan
Bakışınnan, sessiz bir sesinnän.

Bakışınnan sordum o kıza:
"Seni Allahım yolladı mı?"
Banasa geldi takaza:
"Kantara yaşlarını sän attın mı?"

25. 05. 1994

İSTEYİŞİN

Dedin ki : “Bu avşam
Bir göl kenarında
Lüzgâr esmesini
Duymaa isteerim.
Benim bu canımda
Raatlık yok...
Hem da yok sevda.”
Bu sözlerin bir ok gibi
Geçti can erimdän...

O göl, yaban çiçek
Hem bir yaamur
Baaşış oldu sana.

25. 05. 1994

GÖL KENARINDA

Esti lüzgär,
Yıldırımnar
Gökü delim-deşik etti.
O duygular
Sert canımı
Kalbur gibi delikledi.

Soluun öpüşlän birliktä,
Yaamur damnasını serpti.
Delim-deşik kalburlardan
Sevdaylan bir gençlik
Erä yaadı,
Yaadı,
Yaadı...

Erä yaayêr yaamur,
Saçlarından
Güneş izlerini silip,
Sert canıma o izleri verip.

25. 05. 1994

MOR BAKIŞ

O gözlerä doyamaasin bakmaa,
Büülü bir mor bakış esir alêr.
Duygularınnan birliktä uçêr.
Yannış sözlär korkêrim sölemää.

İnan ki bu ömür salt çift bakış
Hem diil salt ömürä hem dünneyä.
Ama o çift bakış ateştir duyguya
Hem sevdaya salt o verer çıkış.

O gözlerä doyamaasin bakmaa,
Büülü olêr sevdaylan duygular.
Aramızdan geçêrlär ateşlär,
Cannarmızı raat brakmayıp düülmää.

07. 06. 1994

GECÄ BEKÇİSİ

Güz tütünündän perdä
 Gecelär dolaya çekti,
 Hava da bom-boz göklerde
 Yıldızlar izini sildi.

Parfümnän tütün kokusu
 Dolaşmıştı daanık saçında.
 Kaybeldiidi sevda korkusu,
 Sarmaştık artık sevdaya.

Karıştı yastıklar hem çarşaf,
 Karıştı ecellär bireri,
 Tavanda dokuyardı koraf
 Kısmetli cannarın düülmesi.

Bu sabaa heptän geç kaldı
 Horozun keskin ötmesi...
 Bizi uykular kabletti
 Gecä sevişmä bekçisi.

10. 11. 1994

İL K GECÄ

Dedin bana: "Yavaş,
 Hiç alatlama...
 Gecä bizdän kaçamaycêk artık...
 Sabaadan var vakıt
 Bizä hem sevdaya.
 Ya bak, gecä
 Kara şarap gibi
 Akêr bu odaya.
 Bizi sarıp,
 Semeleyip,
 Atêr döşeklerä..."

Yudum, yudum,
 Hiç alatlamayıp,
 İçtik bu geceyi.
 Sabahlara brakıp
 Dannar armasını...

11. 12. 1994

YANGIN

O ellerin iki kanat gibi,
Sarıp, büüledilär beni.
O saçların, sansın yangın,
Tutuşturdu hererciimi.

Bu yangının yalazından
Yanêrim bän, yanêrsın sän,
Tutuşmêêr salt bu yalından
Çarşaf, yastık hem da yorgan.

Gittikçä kızışêr yangın,
Oda doldu salt kıvılcın,
Hem tavanın kirişindä
Yalınnan karıştı gölgä.

İsteerim bu yangın yansın
Diil salt gecä, diil salt gündüz.
İsteeriz, ko yansın yangın
Gecä-gündüz, gecä-gündüz!

16. 11. 1994

ÖLÄ TATLIYSIN SÄN...

Sesin eser telefondan:

“Uura da al beni...

İçim koptu yalnızlıktan...

İsteerim hep göriim seni.

Öpüşünü, ellerini

İsteerim durmadaan duymaa,

Hem da yalpak sözlerini

Susuz yanmış gibi içmää.

Ölä tatlıysin sän, aman!

Seftä dattım bu çöşmeyi.

İçim koptu yalnızlıktan...

Taa tez uura da al beni...”

Sesin kopêr telefondan...

16.11.1994.

NE SES BU İNSANDA!

Aman, ne ses bu insanda!
Ne ses! Bir zil gibi
Cınnêêr o kulaanda.
Esir eder.
Lüzgâr gibi sarêr.
Atêr ateş duygulara.

Kaplêêr sıcaklan tenini.
Adêêr sonsuz bir sevgiyi.
Pişman hiç olmaycan ona,
Açan o sarılâr sana. Da sãn
Kucak alêrsın yavaştan
Laalâ gibi açmış çiçää. Dalêrsın
İlcacık suya,
Yalpak o güüdeyâ. Hem da
Açık candan gelân sesä...

15. 03. 1997

III

ENNERİMDÄ
YAZILAR

Bilersin mi, ne zor vermää
Duyguları bu tefterä?
Açan onnar başlêêr buulmaa -
Sersem olêrsın sän bu beterä.

SAPLAR

Saplar, saplar,
Saplar şu nacakta:
Salıp - doorêêr,
Salıp - falêêr,
Salıp kıyêr öz kökünü.

21. 03. 1989

CANIMDA

Çoban sargıları,
Kaar, kırımşa,
Yaamurlan kraa
Hem da... güneş.

01. 1989

İLKYAZ İLMEKLERİ

Pamuk gibi çiçek
Sardı zerdeliyi.
İlkyaz yapêr ilmek
Tutmaa şu sevdayı.

04. 1989

Azetmeerim, açan
Fikirimdä gezer
Başka dinni insan,
Büküp onu ezer.

04. 1989

Kalêr salt mezar eri.
Kimâr kerä o diil belli.
Betlän iyi işlerin -
Bu dünneyin, bu dünneyin.

08. 1989

Zihirlän kin karıştırêrsın
Da savaşêrsın yaratmaa.
Açan sän cadaloz ötersin*,
Bu yaratman da boşuna.

29. 10. 1989

*cadaloz ötmää - boş laf sölemää.

Esärdi yavaştan
İnsannara sesin,
Allah görer - ölü
Duumuş o peetlerin.

12. 1989

Neleri düşünerim,
Salt Allah biler.
O fikirlär
Kimär kerä beni zeetleer,
Kimär kerä - sevindirer,
Ama taa sık esir alêr.

ER TEPREMESİ

Ne kuvet var, Allahım, sendä?
Kıpırdêêrsın - cingiler daalar bu dünnedä,
Falanêr evlär hem yapılar,
İnsannar öler pak sineklär...
Ne kuvet var, Allahım, sendä?..

12. 1989

KURŞUNNAR

Geçti kurşunnar yukardan.
Diri kaldı bu insan.
Salt titredi bir fidan
Acıdan...

01. 1990

Bu dünnedä hep nesa kaybederiz.
Esap alınca - o uçmuş, gitmiş.
Da sora boşuna güç yaş dökeriz -
Geeri dönmäz ne zamannar, ne iş...

03. 1990

Saadın kanatları
İki bıçak gibi
Sapladılar beni -
Beklemektä.

03. 1990

Tükürmä topraa -
Tükürür o geeri.
Bundan betvalı
Betva yok gördüüm.

“Halk kableder onu, ne kazandı,”
Bununnan binnän yıl yaşêêr.
Uşaa duuêr - o seviner,
Zerä umut var: o olur İNSAN.

03. 1990

Soruşlarna cuvap ederim:
Bän diilim dünnedä yalnız,
Mezarlıkta gezmää severim -
Baksana, kaç süünmä yıldız...

İyilik için sölenmeer,
Neçin
Gelmişik biz bu dünneyä...
Sözlerimiz sulanmêêr,
Ölüm da badaşêr kimä?

Zaman da kaldırêr gökâ
Ya cendemä...

Ömür - çember* gibi oldu!
Giriş-çıkış burda olmaz.
Onnar salt, kim geeri dönür,
Bu ömürä yapár nadaz.**

*burada fıçı çemberi,

**Toum kabul ctmeyä hazır tarla

Sanardım, dalgalar
Gök-denizdä salt var.
Üüşerlär duygular -
Haliz büük dalgalar.

Bitti taa bir ömür yılı.
Zamannara heptän vardı.
Benisa lüzgerlär kaptı,
“Dinnenmeyä” yolu açtı.
08. 1990

Laflar - kantar topuzu,
Fikir - onun iinesi.
Bakış - ateş yıldızı.
Sevda - ömür dolusu.
12. 1990

Kuşku durêr kulaam.
(Diil boşuna, inan).
Ha, basamak çıtlar
Senin adımından.

AYOLCUUM

Dooruysun, ayolcuum, dooruysun:
Bitki vakıt peetlär siirek,
Eşliikänä - gezerim tek,
Söz çöşmesi oldu incä,
Hem da raatsız, raatsız gecä.

12. 1990

POYRAZ

Çöktü duman.
Heptän
Esir aldı topraa.
Birkaç fidan
Durêr -
Üklü salt kraa.
Hem uyuklêêr dünnä.

12. 1990

HORU

Etiřtirdim, tutêrım aklımda:
Çalgıcılar çalardı meydanda,
Gaytan kaşlı kızlar yâri beklâardı
Hem babular da fisirdârdi.

SORUŞ

Kaçarsın mı ecelindän,
Açan aalêêr bu sesindän
Kara toprak, aydın göklär,
Sevda başçasında güllär?

O hepsini gülmää alardı.
“Öleceyniz!” - sinek gibi fizlardı.
Sanardı kendini o ölümsüz insan.
Sarı toprak iyer artık çoktan.

07. 1993

KURAK

Allah unuttu mu topraa,
Osa verer takaza mı?
Zor annamaa. Diiştirdi
Yaamuru yalıza mı?..
Toprak çatlamış cendemädän.
Dualarsa öter göklerädän.

08. 1993

Evrenlän barabar dünnä döner,
Sonsuz çevreleri hiç saymayıp.
Gelän vakıtlara bizi o götürer -
Kimi taa erken, kimi taa sora sıbıdıp.

1993.

Damna-damna ömür damnêêr,
Ne erken çevrelär tamannanêr.
Ecel da işini pek tez yapêr.
Bitki kıpım ölä acı geler.

1993

Gölgämnän güneş girdilär yarışa:
Avşamadan kimnär kalacêktir aşaa.
Dindi ikisi dä -- Batı kazandı.
Gölgäm da, güneş tä uykuya yollandı.

Elimdä saadımı diiştirmäm!
O benimnän gezdi her zaman.
Beni yaşlarım ensedi.
Onu örümäk iprattı.

ARABAMA

Gecä-gündüz onunnan barabar
Sayêrız yolların uzunnuunu.
Bana deyni bunnar haliz diil aar,
Zerä seversin sän yolculuumu.

Serili giisilär tellerdä.
Silindi yazılar ennerdä.
Durmadaan fikirim çalışêr,
Yazılar (onun izleri) salt kalêr.

IV

“GICIRDÊÊR
KAFAMIN ÇARKLARI...”

ÖMÜR KERTİKLÄN ÖLÇÜNER

Ömur kertiklän ölçüner...
O kertiklär iki paya
Yolu keser.
Adımnadın mı - yok yol geeri,
Öbür kertik seni bekleer...
Geeri döndün mü -
Başka bir yol artık akêr,
Orda da kertiklär başka.

01. 1989

UYKUSUZLUUM

Uykusuzluk yuurêr, aman,
Düşünmektän şişti kafam.
Ölä mi çok var günahım?
Afet beni, Ruh-Allahım.

Bitti taa bir aydın gecä,
Zeetlik vardı düşlän bilä.
Kaldı nışan gibi, yonuk -
Suratımda bir buruşuk.

02. 1989

PATRETLÄR

Resimni patretlär
Tavana atıldı.
Ömürlü dedelär
Orada "gömülü".
Sancıylan bakêrlar
Onnar şindiyä.
Sessiz hep sorêrlar:
"Yaşêrsın neyâ?"

Cuvap bän vererim,
Bakıp onnara,-
"Sanêrım ki var
Neyä yaşamaa!"

02. 1989

ORUÇ TUTUMU

Ana dilimdä uzak türkölär
Sansın konak yortuya oldular,
Sansın irak uşaklık sesini
İşittim bu tütün içindän.

Hey, gözäl dedelär adeti,
Şükür ki genä geldin kapuya.
Şükür ki genä aydın bu gecä,
Şükür ki genä esti eveldän.
Oruç tutularkan - biz prost olacêz,
Her günaha ev-allah gelecez.
Hatırlı söz çöktü annıma pek yavaş,
Cingildi canımdan bir aar kara taş...

Yıldızlar da konmuştu ateş kooruna,
Yalız da kalkmıştı Saman Yoluna...

02. 1989

DANIŞMAK

Köküm - Oguz kökü!
Kendim da Gök Oguzum!
Buna da pek hodulum!
Kötü,
Açan Halkım
İstämeer tanımaa
Derin köklerini.
Da sansın bir büülü
Herbir köşedä,
Tekrarlayıp, söleer:
“Bän gagauzum, ki GAGAM uz”
Düşünmedän, ani
Ki gaga diil burnu,
Ama onun
Olur olsun
Taa bir fasıl özü...

20. 03. 1989

Göz-gözä,
Bıçak-bıçaa,
Gelirmiş onnar,
Evelki askerlär.
Aman, Allahım,
Ne sabur läüzüm
Uşaanı öldürmää,
Bakarak gözünä.

21. 03. 1989

Aarttan bıçak girdi
İyelerimin arasına...
Gıcırdadı çelik.
Baktım sana,
Ama
Görämedim seni.
Salt yıldızlar şıldardı göklerdä...
Kaldı salt aklımda
Bıçak, o gıcırtı hem sän,
Korkak duşman...
Hem yıldızlar...

21. 03. 1989

FASIL SALGIN

Salgın falêr kemiklermi,
Birdân kesti o iyiliimi.
Çaardı beni döşää, pata.
Belli ki büün oldum hasta.
Fasil bu hastalın adı -
Halkım beni annamadı!

Halkım, açsana gözünü,
Duşmannarın gör üzünü
Hem dostların nüfüzünü*.
Baarêrım, alıp önünü:
“Duşmannarı o inandı,
Dostlarını nacakladı.”

08. 04. 1989

* nüfüz - avtoritet

SIKLET

Oldu kaç saat hep cingirdêêr
Bu çan telefonda.
Kimä läözümüm? Kim aarêêr
Beni bu küü kenarında?

Dostum mu, osa duşmanım mı
Bendän bir cuvabı bekleer?
Osa yanniş bir insanın mı
Telefonda sesi öter?

Benimsa yok iyiliim, kefim.
Bu ses beni pek kazgallêêr...
Elim seslämeer. Afedin
Kim cuvabı bendän bekleer.

04. 1989

KADINCA

Bas Kadıncayı, kardaş,
Sevinsin güneş.
Dolayda ya bak kaç kaş,
Orada bul eş.

Ortaya en gözeli
Hızlıca sän çek.
Vermärsaydın elini
Kalacan hep tek!

Dayanamêêr emeni
Bu oyun basmasına.
Mari, oynat elini
Hepsicii şaşsın sana.

04. 1989

UŞAAM

Eşinä-eşinä uyudu
Uşaaam çetin dizimdä.
Sıcaklıkıan canım doldu,
Makar ki bu diil seftä.

Uyu sän, yalpak yavru,
Düşlerin uçêr irakta.
Kısmetlän ecel baalı -
Büüdüynän olasın ana.

Senin da uşaaan olsun,
Olsun onnarın da evi.
Olsun onnarın bobası -
Salt çetin olmasın dizleri.

04. 1989

ANAMA

Uçêr yıllar, ama aklım
Sık döndürer beni geeri.
Tokatçıkta yalnız kaldın,
Aklım tutêr bu resimi.

O gün seftä gittim yola,
Çatraadan geçirdi bakış.
Geeri baktım: durêr Anam,
Gür saçları da taranmış.

Uçtu zaman. Kaç yıl geçti!
Kaç yıl hiç dönmedi geeri?
Hep o tokat. Hep o bakış.
Salt saçları heptän armış...

12. 1989

BOBAMA KİYAT

Sän gücenersin hep, bobam,
Ki anama sık danışêrim.
Ölä ecel bizdä, ama
İilip ta saa olasin deerim.

Saa ol, bobam, ani
Ecellän ödeşärkän,
Bana da yol verdin
Bu dünneyä, pek sevinärkän.

Gücenmä, bobacım,
Ölä ömür erdä:
Allah verdi çalım
Türkü salt Anaya.

Bilersin mi, boba,
Kalmış, allem, ölä,
Salt kariya dua
Yapmaa bu ömürdä.

Afet beni, boba.
Hem saa ol, ani varım.
Allah versin - yaşa,
Buna da sevinärim.

08. 1989

ANAMA KİYAT

Anacım, özleirim pek seni,
Her gecä düşlerimä gelersin.
Birisi getirmeer haberi,
Bänsa hep bekleerim, hep bekleerim.

Avşam genä aklıma geldi
46 için güç annatman.
Şükür, dönmeerlär geeri.
O titsi yıllar, Anam.

Anacım, neredän yardım
Zor vakıtlarda sana geldi?
Näändan, sanki, sabur sän aldın
Taşıyarkan o ölüleri.

Anacım, özlerim pek seni,
Her gecä düşlerimä gelersin.
Uyanıp, aarêêrım elini,
Diz çöküp öpmää onu isteerim.

İkidä-birdä esap alêrım:
Saçlarım artık erä yaayêr.
Saklanıp, yavaşıcık aalêêrım,
Uşaklarsa şüpesiz uy'yêr.

Genä getirerim aklıma
Yaşaman için annatmanı:
Näändan bir parça ekmek almaa?
Nicä korumaa evladını?

Anacım, özleirim pek seni,
Her gecä düşlerimä gelersin.
Şindi o uzak sözlerini,
Annayıp, canımnan bän üüderim.

Kaç kerä sıra geldi dedin:
“Allahım, ona da ver yavru,
Ozaman, beki, annar beni,
Kalmasın onun kökü kuru.”

Ne dooru sözlär sölärmişin,
Sadä şindi fikirmä girer.
Da annêêrım bän: beklärmişin
Dolaşsın oolun... Yıllar gider...

Anacım, özlerim pek seni
Her gecä düşlerimä gelersin.
Gençtin sän da, bezbelli,
Sadä şindi bän bunu annêêrım...

Anacım, özleirim pek seni...

08. 1989

AKÊR ŞIRA

Dizlerimä küçük uşam,
Nicä yavru yuvasına
Gelip, kondu.
Sora sordu:
“Boba, yazêrsın ne?”

“Yalpak yavru, bilersin mi,
Ne zor sana cuvap vermää?
Düüler canım,
Fikirlerim,
Kafes kırıp, isteer uçmaa...”

Uşak susêr.
Da sora ses verer:
“Bilersin mi, boba,
İsteerim bir alma.”

Yalpak uşak dizlerimdä,
Nicä yavru yuvasında,
İyer alma,
Bakêr gökâ.
...Akêr şıra,
İyer uşak alma...

08. 1989

KIŞ

O yıl kaaviidi kış...
Ayaz ötärdi daalarda.
Sıcaklardan bir kuş kalmış
Yalnız
Buzlu yuvalarda.
Makar cetindi duvarlar,
Donardı o...

Ölä adam yaz vakıdı
Donêr yalnızlıkta.
Evlär kalêr nicä nokta
İnsan ömürünä.
Sora onnar da yıkılêr...
Boran geler
Tuz-buz yapıp bu yuvayı...
Aman,
Sanki neyä canım kaarmış?
O yıl kaaviidi kış...

07. 1989

KÜÜDÄ

Yan gelmişim...
Gecä yarısı
Bir köpek saldı.
Uyandım.
Kalktım.
Susardı yıldızlar.
Bir şüpesiz uy'yardı uşaklar .
Pata baktım:
Karım,
Evlat gibi, dalmıştı uykuya...
İnan verilmeer esirlää.

08. 1989

İMİİM

Oldu imiim bir tuç gibi:
Düşünmeklär onu idi,
Kinni duşmannarım ezdi,
Bastı kimär kerä içki.

Bu üklerä ne dayanar?
Taştan olsun omuz makar,
Tuçtan olsun damar, duvar -
Onnar da baskıdan çatlar.

Burdasaydı - imik!
Onda hiç yok kemik.
İşleer nicä mekik,
İnsannara yapıp iyilik.

Baaşış kabul edip -
Saabisindän "çeltik".

10. 1989

ŞEYTAN

İçimdä kaçınêr bir şeytan!
Bir kıpım da hiç brakmêêr raada.
Akıldan bozulup, gülümseer arada,
Ansızdan o susêr heptän.

Uykumda sarsılêêr imiimi,
Gözelim yukumu bozêr,
Atlayıp, canımı yuurêr,
Kırêr, falêr içimi.

Bütün gecä oldu eşinerim,
Buna cuvapçı yastık.
Şeytansa heptän bozuldu artık,
Bunu bän imiimnän duyêrim.

11. 1989

Gııırdêêr kafamın çarkları*,
Güculä ük çevirer.
İmiim - kaya taşı -
Fikiri zorlan üüder.

Arkada kanatlar döner.
Dolaya karannık çöktü:
Şılamêêr hiç bir da fener,
Dolaştı fikirin ucu...

11. 1989

*çark - şesterönka

Açan başlêêrlar kurumaa
Biri-biri ardı
O fidannar,
Ani
Uşaklıktan kaldı -
Annêêrsın sän,
Çoktan
Uçtu zaman
Hem da gençlik...
Geler boran
Da cingiler fidan.

08. 1992

GÜZ

Gargalar - kara katran -
Maavi göktä uçuşêr.
Eşil kalmış bir fidan,
Kalanı çıplak durêr.

Poyrazdan gelmä lüzgär
Kırlarda düzen kurêr.
Boyalı yapraklardan
Alaca koraf kurêr.

09. 1990

GÜZ

Güz. Akıntı.
Sarı esirlik topıraa kapladı.
Sarı yaamurlar sepeler.
Yapraklar şıprıdêr.
Yanêr sarı ateşlär.

Altın küpelär
Gözümün şafkını alêr.
Leftlerin tekir dünneyä,
Sarı renkini serper.

Poyraz kraacazı dünürcü yollêr,
Ömürä bir çevrä açılêr...

09. 1990

Trolleybusta gidärkana,
Sän vardır mı hiç peet yazdın?..
Denä. Da gör
Nicä geçersin sän
Bu paralel dünneylerdän.
İnsan seni görer - sän insanı!
Ama duvar keser bakışları.
Duvar,
Ani açêr o paralel dünneyleri.
Trolleybustasa 100, bekim, taa çok dünnä.
Burêy eklä senin
Hem şöferin dünnesini.
Kaç paralel dünnä oldu?!
Yazık buna -
Baksana, kaç duvar aramızda.

19. 05. 1993

HASTA EVINDÄ

Düşünmedik lafa pişmansın sora,
Açan sancı heptän kaplêêr canı,
Açan aacı cinger büük bora,
Açan peyda olêr can acısı.
Açan azêr imiyn düşünmektän
Hem yangından bulamêêr er tenin,
Güüs taftası da tıkanêr heptän,
Açan yakınsın bunalmaa üüsürmektän.
Te ozaman pişmansın. Ama geç.
Düşünmedik laflar hep yakacêk diveç...

07. 1990

SİNÄÄ ÖLDÜRDÜM

Urup, öldürdüm bir sinek...
Aldım canıma günahı.
Sordum kendimä: “Ne siirek
Düşünüp ta yapêrız işi?”
Beki vardı zarar sinektän?
Beki vardı fayda da? Bilmäm.
Kim dedi: “İnsana Allahtan
Verilmiş bu günah?”
Yok can, aman...

06. 1989

BEYGİR YILI

Biyaz beygir - yavaş beygir,
Bu dünneyä raatlık getir.
Bak - ortalık oldu zulum.
Brak adamnar seni koşsun.
Beki uslu adımnarın
Bu topraca verir yardım.
Biyaz beygir, ürük adım
Kısmet daatsın şu nalların.

12. 1989

* * *

*N. Baboglu' nun
60 yıl dönümünä*

Uzun ömür Canabinä
Dua ederim bu gündä
Hem da saalık, hem da saalık
Diveç Dannar olsun açık.

Ko "Altıncık Bucak" ötsün.
"Gagauzlar da oynasın"
Türkü çalêr benim halkım:
"Hay Moldova, Vatanım!"

Diişti "Bucak ecelleri,"
Kaldı "Legenda izleri"
Nişan gibi o yıllara...
Sık danışêrız "Folklorä".

"Karanfillär te enidän
Açêrlar" nicä yaratman.
Sana altmış! Bu hiç diil aaz!
Ama çalış da taa çok yaz!

Uzun ömür Canabinä
Dua ederim bu gündä.
Hem da saalık, hem da saalık
Diveç Dannar olsun açık.

24. 04. 1988

V
MALE,
BUNNAR SANA

MALİYA DANIŞMAK

Prost et, Male, pek siirek
Dolaşmaa yolum düşer.
Vakitlar sıkı, gerçek
Evimdä ayläm bekleer.

Gecelär raatsız oldu.
Fikirlär zeetleer, enseer.
İhtärlık saçaa kondu,
Bezbelli, sıra geler...

Mezardan kalksan, görsän,
Nicä diişildi vakıt.
Saalıcak bana versän -
Kuvedim biter artık.

06. 06. 1989.

MALİMİN MEZARINDA

Gün duusuna bakêrsın.
(Resim uzak yıllardan.)
Genä dua edersin
Bu mezardan...
Bakışsa iki kubeydä*.

O klisä tutêr aklında:
Duruk sesini,
İlin izini,
Cömert sözünü,
Açık gözünü...

Onun, bezbelli, aklında -
Yalpak ellerin dinnener güüsündä...
06. 06. 1989.

*kubey - kupol

MALİMİN SABAH DUASI

Şükür, Allahım, sana
Etiştim bân sabaha.
Yardımcı ol, Allahım,
Kazanıym bir da gecä.

MALİMİN AVŞAM DUASI

Yardımcı oldun bana
Etişim bân avşama.
Allahım, bana baaşla
Etişiyim bân sabaha.

MALİM HEM OGUZLUK

Gömärkän sandıını
Eşil kapladılar...
Aarama ardını -
Artık uçtu yıllar.
Ama gecä konêr
Bu zavalı topraa.
Aklım konak olêr
Geçmiş zamannara.

Görerim önümdä
Oguz bayrakların
Eşil düülmesini
Hem Kurt* kavasının
Altın şiridini.

Görerim önümdä
Oguz askerini -
Mızrak** ellerindä,
Ateş gözlerindä...
Oklar da pek sivri.

Bir Kartal - kuş gibi
Uçêrlar ileri.
Beygirleri nallı,
Gökädän toz kalktı
Bu nal ötmesindän.

Dalga-dalga üüşer
Her taraftan asker.

Sesi gür uluyêêr,
Dolayları kaplêêr
Asker şu denizi.

Kara kannar akêr,
Sestân cendem öter,
Cennet ta uluyêr.
Cannar gökâ uçêr
Ecel esmesindän...

Dannar başlêêr armaa,
Kannar - pihtilenmäâ,
Topraa esir aldı
Üüsek eşil otlar...
Uçtu o zamannar...

Ama gecä, kalkıp,
Çıkêrım dışarı.
Da önümdä durêr
Oguz bayrakların
Eşil düülmeleri,
Hem Kurt kavasının
Altın şiritleri...
Hem da senin
Eşil kaplı sandın,
Malim...

10. 1989

*Kurt - canavar.

**mızrak - kopiyo (rus).

MALİMİN RUH DÜNNESİ

O baş urardı Güneşä.
Dan erinä o baş urardı.
Dua edärdi ateşä.
O "taftayı" da inanmazdı.

Ona deyni göklär kubeydi,
Daalar da klisä duvarıydı.
Ona deyni Güneş - Allah'tı,
Ona deyni salt Ruh bir din'di.

07. 1989

MALİMÄ YALVARMAK

Görüşmäk yakın artık,
Benim paalıcım.
Pek isteerim yannaşık
Gömülü olıym.

1989

VI

AKAR YILDIZ

MEZAR TAŞI

Sorêrlar: “Neçin dikilmiş
Bu taş bu mezarda?”
Uşak salt bir gün yaşamış
Aydın bu dünnedä.

Ne işitti o? Ne gördü?
Ne bir gündä kaptı?
Salt sayıldı! Olup - sündü.
Kiminsa kesildi kökü...

01. 1989

Titsi uykudan fırladım.
Tutuşmadı hiç kandil.
Anıp Allahı, içerdän çıktım.
Duaya, başım, iil!

Dışardasa - çüven karası,
Fidanda uyuklêêr pipi,
Uzak Kervan Yıldızı
Candan duamı işitti.

05. 1990

EMİRİM

Can erimi kirli ellärlän
Savaşmasana kaplamaa.
Sokulma bu tunuk neetlärlän
Onu çizmäylän çiinemää.

Can erimdä yuva yapêrlar
Salt ayozlu düşünmeklär
Hem da orêy konak olêrlar
Cennetlerdän gelän sözlär.

06. 1989

KALİBİM

Can erimdä ikonam benim,
Ona da görä olêr işlerim.
Can erimdä - hakikat öz dilim.
Can erimä benim eminim.

Duam da ona, betvam da ona,
Zor vakıttä danışmam da ona.
Sevinmeliklän kismet ta ona -
Ay erimä - can erimä.

Ondansa bana - ihlam peetlermä.
Ondansa bana - şılak gözlermä.
Ondansa bana - nur hem umut,
Bütün cümneyä da aydın bir bulut.

06. 1989

KİMÄ KABAATI ATMAA?

Neçin diilim kanaat
Bu aydınnık dünneyä?
Allahım, versänä kanat
Uçım kenarsız göklerä.

Dönerim pak pırıldak
Ba oray, ba ötää, ba geeri.
Bıktım yaşamaa kaçarak -
Güçlü yärimin gözleri.

Uşaklar da özleer! Git-gidä
Unudêrım evin sicaanı.
Bu yollar hep alêr esirlää
Aklımı, Ruhumu, Saalımı...

12. 1989

KARIMA

Gördüm senin gözlerini -
Onnar yorgun hem da ürkük.
Gücendirdim mi pek seni?
Osa crä basêr mı ük,
Ani yıllar yıvdı sana?..
Bendä dä büük kabaat bunda.

1992

Kimin için yazamadım
Eni sözlär tefterimä.
Neyä da hiç susamadım,
Dua ettim gecelerdä.

İstämedim gücendirmää,
Mayıl olup, sustum.
İstämedim dokuşturmaa...
Çelik hep çekiçä döktüm.

08. 1989

Akardı Batıya Güneş,
Harmannarda kuşlar ötardı,
İçimizdä duygu kaynardı
Nicä ulu daada ateş.

Yıldızlardan erä konardık,
Olardı duygular uzak.
Güneş kalmıştı bir orak,
Dedämnän baalantı olardı...

Akardı Batıya Güneş...

07. 1989

Yıldız küstü bana,
Açan sözümüzdä
Bän söyleyiverdim
Düşünmedik lafı.
Da te fasıl ara
Oldu ömürümdä.
Dedi uzak dedä:
“Braksana sän nazı!
Gelsänä ev-Allah
Göktän Ay-Yıldıza,
Küçüksün sän, oolum.
Yıldızsa olduunu
Olur tez prost etsin”.

Bu kavgada yıllar
Ölä da geçtilär.

07. 1989

SÖZLEŞMÄK

- Uzaktan bakan yıldız,
Ne bakêrsın sän gamsız?
Uzaktan ne danışêrsın,
Ne bendän, Şılak, isteersin?

- Hepsicii dedelerin
Burada yaşêêr ilin.
Sän düşünmä hiç ona,
Ömürü salt koy yola.

Ko geçsin o pak, ilin,
Zorlukta olmaz pelin,
Hoşlukta bana baksan,
Ömürün hiç diil yalan.

Sän yaşa, insan oolu,
Cuvabım da, bil, dooru.
Tenimdä var er sana,
Alatlama yaşamaa.

07. 1989

AKAR YILDIZ

Yıldız mı göktä akêr?
Umut mu beni brakêr?
Ecel mi yakın artık?
Dostlarım oldu kıt.

Dostlarım dostlarım gibi.
Brakıp, uşaklar gitti.
Karım sancıdan oflêêr.
Yıldızsa göktä akêr.

Sän ba, akar yıldız,
Adadın ki kalmam yalnız.
Adadın şen yaşamak.
Yaşamaksa parmak-parmak.

Kahırlar falêêr, ezer,
Borçlarım da erä büker,
Borçlarım ölä çok mu?
Onnara ödek yok mu?

Gecä düşlerim zeeleer.
Uyanêrim - yatak salt ter...
Dışardasa akar yıldız,
Dünneyi hiç brakmaz yalnız.

02. 1989

BİTKİ SÖZ

Vakit bitki yola...
Toplayın torbayı.
Olmaz hiç aalamaa -
Geçirin şen beni.

Prost et beni, Anam.
Prost et beni, Bobam.
Prost edin, kardaşlar
Hem da kızkardaşlar.

Prost olun, dostlarım,
Paalı uşaklarım.
Prost ol, yalpak karım,
Ko bän da prost olıym.

Bitki düşünmeklär
Girer fikirimä:
Prost olun, duşmannar,
Prost olun, senselä

Ecel artık yakın
Beni orêy almaa.
Bitki sıralarım
Olur - olsun bunnar.

01. 1989

VII

ADIMNAR

HRİSTOZUN YAŞINDAYIM

Hristozun yaşına etiştim,
Arkamda taşıyıp stavrozu.
Sanki ne kimnerä bän verdim,
Savaşıp etişmää Hristozu.

Oldu yolumda isleysi da.
(Var aklımdan geçirmää!)
Köstek ta oldu, kötü da.
(Becermedim korunmaa!)

Verdim halkıma ne vardı,
Annamadım çoyunu.
Yollarda dostsuz da kalardım,
Başarıp yolumu.

Ne yaptı ömürüm benimnän?
Nelerä soktu başımı?
Sadä bän bir bilerim! Onunnan,
Badaşıp, payettik eceli.

Yok, olmaz ömürä gücenmää -
Allahtan verilmiş mürürü!
Kendimdä kabaatı aaramaa
Lääzım. Dooru bulup ömürü.

Hristozun yaşına etiştim:
Karaylan biyaz karıştı.
Näända gezersin, benim Ecelim?
Çok mu bana taa kaldı?

1991

Büün annadım, ani ömür
Son kertiinä artık geler,
Bana gelärdi o gübür...
Ama çannar artık öter.

Üüsek göktän tek ayozum
Konêr yastın korafına.
Artık bekleer yardım gözüm,
Açan sıra geler kıpmaa.

Bilerim, dostlarım tezdä
Bu peetlerä şaşacêklar...
Ama çöker artık perdä
Hem da yanêr bu yazılar.

04. 09. 1992

ADIMNAR

33 adım Cennetä,
33 adım Cendemä,
Bunnar salt kaldı bendä.
Angısı sanki son adım?
Annadım mı onu? Annadım...

İlk otuzu - ömürüm.
Taa otuzu - günahım.
Üçlän üç ta - benim işlerim.
Sonun kertää da belli,
Lüzgerlär getirer sesleri.

Gecelärlän günnär karıştı,
Onnara yıllar katıldı,
Güneşlär batıya vardı...
Saatlar örüyer yavaş -
Onnar salt bana yoldaş.

Adımnar artık bittilär
Yuttu sesleri göklär...
Suylan doldu izlär,
Avaz da gitti, eridi.
Ne titsi ecelin esmesi?..

Gecelärlän günnär hem yıllar,
Güneşlär, avazlar, batılar,
Göklärlän izlär hem sular,
Kertiklär, ecellär...

Hepsi bunnar:

Adımnar, adımnar, adımnar...

16. 10. 1992

Yaşlar otuz beş oldu.
Kantara nelär koyuldu?
Bir tarafta - geçmişim,
Öbür tarafta - gelecääm.
İinä da durêr ortada,
Denk geldi kuvetlär...
Geçmiş gelecää enseer.

Yaşlar otuz beş oldu.
Arkada - uşaklık, gençlik,
Aylä, okul, evlenmäk,
Kiyatlar, gazeta, dergi.
Kolverim TV'da ileri.
Maazalarda birkaç boş fiçı...
Dostlarım da küstü kaçı.

Yaşlar otuz beş oldu...

12. 06. 1993

Poet kabletti bir feneç,
İslää ani çiçektän.
Zerä
Vardı nası olsun halizdän
Feslendän...

06. 1997

VIII
DUALAR

Sonsuzluk bana versänä,
Bey, göktä yıldız.
Elimä bir mum koysana -
Kalmım bän yalnız.

Gezmiim bän bu dünnedä
Ne evsiz, ne da dilsiz.
Umudu bana braksana,
Bey, göktä yıldız.

Sonsuzlaa gel al bizi,
Ko toprak kalsın,
Salt brakêrsın sän izi
Ki ömür düülsün...

07. 1989

Allahım, danışêrim sana:
Sanki näändan konu takaza?
Günnär uçêr geçmişä,
Sıralarsa konmêêr peetä.

Gecä da, gündüz da karêrim dertä.
Artık kırıldı kalem.
Şaşêrim kendim da, şaşêr aalem -
Tıkandı mı sanki çösmä?

12. 1990

Durgut, Göktä Boba,
Aşaa bu düşmeyi.
Beni kuvet braktı -
Versänä kuvedi.
İnanmadım ilktän,
Ki sabur süzöldü.
İnanmadım, Bobam,
Ani sevdam öldü.
Aşaa, aşaa düştüm,
Bataklandı nüfüz.
Sendä, Göktä Boba,
Kaldı salt umudum.

02. 1990

Şükür, Allahım, sana
Anam altmış yaşında.
Taa altmış yaş ver ona,
Sevinsin uşaklarına.

Ver kuvet sän, Allahım,
Ömürdä da ver yardım.
Ensesin o kahırı,
Erleşsin uşakları.

İçersi olsun toplu,
Seslän herersi dolu.
Anamı ko saysınnar,
Cendem olsun kahırlar.

Saalıklı olsun Anam,
Ko desin: "Bu Allahtan!"
İşit, Allahım, beni,-
Vermä duamı geeri.

13. 06. 1990

Ne yapıym, Allahım? Bu insan
Gecä da, gündüz da durêr önümdä.
Yaşamam da hiç diil taman,
Makar ki üzüüm takılı elimdä.

Koyıym sevdayı zapaya mı?
Er bulamêêrim bir da kıpım.
Varıym yollara mı, daaya mı?
Versänä akıl, Allahım.

12. 1990

IX

**“BUNNAR
KO GÜNAHIM
OLSUN...”**

PROST ETMEYCÄM

Prost etmeycäm senin
Uzun ellerini,
Mindar sözlerini,
Prost etmeycäm seni.

İyersin kendini,
Ama artık pek geç!
Kirli neetlerini -
Prost etmeycäm diveç!

Prost etmeycäm seni -
Yansın dünnä, aman.
Prost etmeycäm seni -
Ölä da ölecän...

10. 1988

BAŞ URÊRİZ KİMÄ?

Göklär karannık.
Basêr yalnızlık.
Öter sözlär boşuna:
“Baş urêrız kimä?”

Baş urêrız ona,
Kimi göklerä
Kendimiz kaldırdık...
Yaarın onnar bizi da satar.

21. 03. 1989

CUVAP AARAMAK

Kurt-kuşa sorup,
Aaradım ardını:
Neredä iyi soluk
Kaybeder dadını?
Neredä hodulluk
Brakmêêr raada?
Neredä salt çolluk
Kalêr dostluktan?

Bir cuvap salt buldum:
Orada, neredä
Satkınnık arada.

21. 03. 1989

“DOSTLARA”

Yazdım oldu iki sıra,
Ki suratsız olmaz üzlü,
İşi onun heptän kötü...
Etişmedi sözüm ona.

Aslı çıkar mı işlerniz,
Açan aydın neetleriniz
Şu bulaşık ellernizä
Konêr, brakıp titsi bir iz?

Halkta deerlär: “Ki sıçan
Deläâ sıyamazmış açan,
Baalarmış kuyruuna kabak.”
Sendä da yok mu o, ya bak!

Taa bir dedä sözü sizä
Canım söleer: “Köpek salêr.
Lüzgär eser. Kervan gider.”
Olä “dostlar”, - Kervan gider...

21. 03. 1989

DIİL Mİ UCUZ?

Kerpidennän kesip kökünü,
Kör nacaklan yarıp güüsünü,
Bakırlan satıp kanını,
Tükürüp eski adını -
Sıcak er için (diil mi ucuz?)
Seni sattılar, paalı gagauz.

1989

SATKINNARA

Nicä İuda otuz gümüş için
Sattı Hristozu,
Onnar da kendi halı için
Tükürdü Stavrozu.

Stavrozdası dört uç var
Bir da orta...
Onnar gülümsärdi:
“Bu bir tafta,

Bu bir tafta,
Makar ki çapraz...”
Kim dedi: dünnedä
Satkinnar var pek az?

Onnar sattılar eceli, halkım,
Karıştı kannan toz.
Da şindi yalnız kaldım -
Cingildi Stavroz.

Stavrozdası dört uç var
İki da kanat.
Satkinnar kanına -
Diildi kanaat.

Stavroz kahırdan
Kannan aalêêr...
Uçları payettiynän
Te ne olêr:

Ucun birindä - Ana Dilimiz,
O mezardan kalkêr.
Öbür ucunda - Gazetamız,
Ani seftä adımnêr.

Üçüncü ucunda - çalışkan olannar,
Ani bunca vakıt yarattılar.
Dördüncü ucunda - uzak Dedelär
Hem da eski mezarlar.

Çaprazısa - bizim Bucak,
Kurakta büüyän ekinnär,
Anaylan boba, bir ool yalpak
Hem tozlan kaplı yollar...

Nicä İuda otuz gümüş için
Sattı Hristozu,
Onnar da kendi halı için
Tükürdü Stavrozu.

02. 11. 1989

AMAN!

Sän diilsin yazıcı! Aman!
Açan sän atıldın halktan
Taman
Zor vakıtta.
İnan,
Seni insan
Saymaz duşman.
Satkın kalêr satkın,
Kimä da danıssa.
Satkın, zerä
Satêr insan.
Sän diilsin yazıcı! Aman!

02. 11. 1989

“ÇALIŞKANNARA”

Bitki vakit hep kaçınêrız
Sürmäâ sözlük denizini,
Tenä ekmää (ne düşüneriz?)
Biçip yazgı bereketi.

Peydalandı çok “çalışkan”,
Ani işleerlär tarlayı.
Ama siirää verer - inan! -
O tarlaya tuz-terini.

Çoyu baarêr: “Bän yaradan!
Sana deyni, paalı Halkım!”
Ama baktıynan - bu yalan,
Onnar vermâz sana yardım.
10. 1989

VERGİSİZLERÄ

Zeetlämä kendini,
Yapraa,
Bu kalemi,
Sözü,
Milletimi...
Annar mı peetini
Halkım?
O boş.
Taa iyi kuvedini
Başka işä sän koş.
Açık bu sözlerä
Olmaz hiç gücenmää...
Bak olmasın salt geç -
Peetçiliktän vazgeç.

1990

17 SORUŞ DUŞMANIMA

Nedän bu çok görmäk, nedän?
Kimdän yalan çıkêr, kimdän?
Ne, yok mu nicä yavaştan?
Hem neçin hep bıçak aarttan?

Ne, zor mu sän da koşulasın?
Ne, zor mu sän da yaradasın?
Ne, zor mu uykuyu brakmaa?
Ne, zor mu ev-Allah gelmää?

Kolay mı yalancı olmaa?
Kolay mı halkımı süzmää?
Kolay mı bulaşık atmaa?
Kolay mı Allahı süümää?

Taa bıkmadın mı aldatmaa?
Taa nekadar var yalamaa?
Nedän bölä iki üzlüüsün?
Ne hepsinä hep küsülüüsün?

Nedän sana bu takaza, nedän?

02. 1990

ÇILK YIMIRTA

Adadılar, gökâ bakıp,
Uzakları bulaştırıp,
Yaradana batak atıp,
Ana topraamıza basıp,-
Adadılar iyi yaşamak...

Verip bitki bukasını,
Halk inandı,
Arka kalktı,
Omuz koydu.
Onnarsa hep yalan döktü,
Yımirtlayıp
Kara bir yımırta...

Da şindi,
Kuyruklarına bastınan,
Kabletmeerlär kabaat.
Ama düştü çat-pat
Erä o yımırta...
Da bunaldı dünnä...

02. 1990

BETVA

Betva ederim: yıldızlar
Cannarıızdan inkär olsun
Hem da onnarlan barabar
Evlernizä kıran konsun.

Betva ederim: tıkansın
Mezarnıza insan yolu.
Salt betvada onnar ansın
Ki varmış esapsız oolu.

Betva ederim: tutulsun
Yıldızlara kara dua.
Ki dayma, dayma bu olsun
Uşaklara deyni dava.

Betva ederim: ko dünnä
Sizdän iyidä da atılsın.
Betva ederim! Bu betva
Benim ko günahım olsun.

10. 1989

X

**BENİM RAAMETLİ
DOSTUMA
Peti BUZACI'ya**

BİR KIPİM

Ecel bekleer...
Kaldı bir kıpım.
Kim ona köstek koyar?
Kim seni kurtarar?

Bir kıpım - bitti ömür...
Bir kıpım - surat kömür...
Bir kıpım - dünnedä salt adın...
Bir kıpım, bir kıpım...

Bir kıpım - cennet kapusu
Senin adını sordu...
Salt kıpım, bir titsi kıpım,-
Neredän bu yolu aldın?..

15. 09. 1989

MUMCAZ YANÊR

Mumcaz yanêr...
Senin ruhun
Yanıma konêr...
Canım kopêr...
Süünmâz yalın
Olsun senin bir yoldaşın
Cennet başçasına...
Pek erken, bey,
Yalpak dostum, orêy
Sân yollandın...
Afet, dostum,
Ko topracın ilin olsun...
Senin ruhun
Yanıma konêr...
Mumcaz yanêr...

15. 09. 1989

Sündü mumnar...
Biz hep bakardık
Senin yalpak suratına,
Yaşlar giyimnerä damnardı,
Can gelmemiştı erinä.

Bu mumnarın özlerindän
Enikunu tütün kalkardı,
Kahır, esir alıp birdän,
Bizi zeetlärdi.

Prost et bizi, paalı kardaş,
Kahır, kabaat erä büker.
Olamadık sana yoldaş,
Uşaklarmız evdä bekleer.

Bitki yola geldi yolun,
Vakit hızlı geçer.
Tıkanmaycêk orêy yolum...
Cennet seni artık bekleer.

15. 09. 1989

Ne sölemää?..
Hepsi laflar sölendi.
Yok kuvet geeri çevirmää,
Ömür filizi sendi...
Dostum Sonsuzlaa vardı.
Ömür geçmişä kardı...

15. 09. 1989

XI

**DOYARIM,
BEKİM, İÇKİYÄ...**

GENÇLİMİZ OLDU KURBAN

Açıklêêrim sözümü,
Ki bilâsin üzümü,
Ani vardı ilerdän
O uzak gençliimizdän.

Hererdä Allah - filcandı.
Fiçıda şarap - ihlamdı.
Baş urardık maazaya
Duamızdı fiçıya.

Arkada durardı O :
“İç” - deyârdi, - “O-ho-ho!
Ne pek aaz sän buyurêrsın?
Sırayı ne atladêrsın?”

Da ölä: iyi vakıtlar
Boşuna döküldülär,
Aazaldı ömür ozman -
Gençliimiz oldu kurban.

Hey, kardaşlan kızkardaş,
Alatlama! Ol yavaş!
Aşırtsana sırayı.
Sauştur bu okayı.

Ayıklık bizä gelsin,
Yaşamak ilerlesin.
Başlaylım biz tez aymaa.
Ayıklık - Ayoz olmaa.

03. 1989

İçkiciliin hem ayıklun arasında
Belli hiç diil nasıl gelir kertik.
Gecä-gündüz kaynêêr içki filcannarda.
Nelär çeker o zavalı imik?

05. 04. 1993

YANNIŞ DÜŞÜNMEKLÄR

Bıktım içmäâ. Bir durgunsam.
Ayık bakıp dolaylara.
Bu içkidän bir vazgeçsäm,
Dalıp heptän peet yazmaya.

Gecä-gündüz hiç durmadaan
Dökiim cümlä sayfalara.
İçiiim salt peet. Da ozaman
Doyarım, bekim, içkiyä.

Yaptım ölä. Verdim ara
Bu zavalı cerlerimä...
Bundan hiç olmadı fayda.
Peetlär vardı aazalmaya.

Nelär yaptım! Yardım hiç yok.
Sözü uydurmêrim peetä...
Peetlär olsun deyni taa çok
Tekrar vardım içkiciläâ.

14. 05. 1993

BİR ÓDA... SEVDAYA

Durguttun beni geçärkän sokaktan.
“Al beni! - dedin. - Götür buralardan.
Sev hem suvazla - dedin, - beni.
Sora, bitkidä, içärsin da beki!”

İç duygularım laflarını
Pek beendi hem osaat kavradı.
“Gel, - dedin. - Gidäriz birliktä.
Bişey durgutmaz bizi bu dünnedä”.

Sarmaşıp, gittik yolumuza.
Hepsicii şaşardı hep bizä.
Şaşmaktan geldi, allem, nazar?
Bayılıp, düştün erä te o pazar.

Doz-dolay kaldı aazı açık,
İkiyä sän kırıldıydın ozaman artık.
Yanında durêrım dört ayak...
Tuzlan-buzdu bir şişä “K o n y a k”!

17. 05. 1993

Dünnä çatlasın - biz yaşaycêz.
Göklär cingilsin - biz yaşaycêz.
Şeytan patlasın - biz yaşaycêz.
Şarap yok olsun - geberecez!!!

10. 08. 1994

XII

ZAMANAYÊRSIN, EVİM!

(1989 hem 1990 yıllarında çıkan kiyat)

*Raametli Malimin anılması için
baaşlêırım kiyadı Kazayak
küyün zaametçilerinä,
ani omuz koydular bu yaratmaklar
aydınnaa çıksın deyni.*

1989

*Bilerim, sän pek şaşacan
Bu laflara, sert okuycum,
Ama ölä bu yaşamam
Geçti...
Bän oyuncuyum! -
Şaşardım nicä kuyumcu
Becerikli altın döker,
Can düülmesi debreştirer.*

*Da savaşardım lafımı,
Donaklayıp, sizä vermää:
Çoyu onnar etişmedi...
Çoyu sizä yaramadı...
Çoyu ölä da duumadı...*

1988

İNSANA LÄÄZİM

İnsana lääzım bir Er,
Neredä Ana bekleer,
Çıkıp küü kenarına
Yaş döker uzun yola.
İnsana lääzım bir Er.

İnsana lääzım bir Ev,
Baca neredä tüter.
Gecteki şafkı, sıcaa
Koruyêrlar duvarlar.
İnsana lääzım bir Ev.

İnsana lääzım Güneş,
Eritsin yalpak ateş
Araya girän buzu,
Donmasın gençlik sözü.
İnsana lääzım Güneş.

İnsana lääzım Ana,
Unutmamaa darsımaa
Bir raatlı yaşamakta
O ihtâr yorgun cana.
İnsana lääzım Ana.

İnsana lääzım Vatan,
Halkına kalsın damar, -
Kanında dedä sesi
Uzaktan evä çeksin.
İnsana lääzım Vatan.

05.11. 1985

TOPRAAN ECELİ Mİ ?

Kertää mi, ne, geldi ömür,
Topraam, engin kırlarında?
Kim aklında sayêr gübür
Hep ecelinnän oynamaa?

Sän bunca yıl dönüp-uçtun,
Yıldızların arasında.
Da şindi, ne, kaldı kurşun mu,
Daatsın seni parça-parça?

Ne, karannaa mi varacêk,
Beş milliard yıl-ecelin?
O ateştän kim kalacêk
Diri. Hiç bilmeerim...

Halklar! Düşünün, yok vakıt
Salt laf edip uyku yapmaa.
Lääzım hızlı hem bir kalkıp
Cengä karşı bilä koymaa.

03. 1986

SORUŞ

“Kim dostun?”- kuşa sorduk
Bir raatlı gündä.

“Gök maavi. Hem pak soluk.
Kanadım tüüdä.”

“Kim dostun?”- gökä sorduk
Havezli gündä.

“Gün keskin. Bulut duruk,” -
Okuduk göktä.

“Kim dostun? Sölä, güneş!
Ver cuvap bizä.”

“Er-toprak. Yalpak ateş.
Raat orta erdä!”

“Kim dostun, Ana-toprak?”-
Halkların sorêr.

“Siz, paalı uşaklarım,
Kim beni sever.

Eer Anasaydım sizä -
Koruyun beni,

Brakmayın tüfek sözü.
Yok edin cengi!”

04. 1986

NEÇİN ?

Neçin? Neçin bu dünnä

Ölä yapılı?

Aalemin canı, ürää

Gözdän kapalı?

O dikmiş bir fidannık,

Duudurêr çöşmä.

Öbürü gecä annık

Savaşêr sürmää.

Paradan biri kuduz,

Ummêr onnardan.

Olmaycêk sana omuz

Bir tecil zorda.

Serbestli, yaltık, fena,

Neçin bu ölä,

Sert, yalpak ya haymana -

Hepsimiz bilä?

Ne kurban koymaa, deyni

Diişilsin dünnä?

Milletlär bulsun iyilii,

Açsınnar ürää?

Bu kurban: çok silählar,

Ani var kurma.

Hem asker, Zanaat ölä,

Onnardan duuma.

05. 1977

SANA, HALKIM

Bir sarı, kızgın çolda,
Büük kervan gider yolda.
Geç kalmış bir genç olan.
At ürük. Yakın kervan.

“Hey, Halkım! İşit! Durgun!
At kaçêr oldu kaç gün!”-
Saar kaldı dolay çolda
Bet ecel genç olanda.

At düştü. Yorgun güüdä
Aarêr erdä bir gölgä.
Temirä gibi kervan
Saklandı. Kaldı barhan.

Aaç gözlär, gırtlak kuru.
Çol kızgın kumnan dolu.
Su, meyva, eşil fidan -
Hepsi onnar temredän.

Çok vakıt ölä geçti.
Ter akêr derä gibi.
Gün tezdä yakın batmaa,
Onu tutmêêr ayaklar.

Kum üüder girgin olan:
“Halk uzak. Gitti kervan”.
Ne çekmää varmış ona,
Bu yaban titsi çolda?

...Genç olan gibi - Halkım,
Çok zeetlik, kahrır çektin.
Caba diil giyim kara
Anamda bir yortuda.

09. 03. 1979.

* * *

Uşaklardan ayırılma,
Gecä-gündüz poligonda
Biz üüreneriz korumaa
Paalı raatlı, Ana-topraa,
Uşaan seftä ilk lafını
Hem Vatanın pak adını.

05. 1986

SERBESTLİLERÄ

Cellat duşman fena, dinsiz,
Zeetä soktu insan, cansız.
Kurdu paalı kurban, zorba,
Acı kahır, kismet kara.

Karı, uşak, ana sesi.
Kara bulut gökä geldi.
Zeetlik çekmää - ecel pek zor.
Yakêr! Yakêr canı bu kor!

Tutuş kordan bir büük ateş.
Vakıt geldi - duşman şaş-beş.
Raatlık bitti ona erdä.
Poträ düüyer, öter daarä!

...Hiç bir lekä maavi göktä.
Kılıç ayna gibi gündä.
Serbest için kalktı halklar.
Cengä! Cengä iyitli oollar!

“Bu cenk - Serbest ya da ölüm!
Esir olmaa? Hiç bir da gün!
Düüştä kismet, bendän emin!”-
Verdi millet ölä izin.

Çirkin düüşmäk dünnä gördü.
İnsan kıydı kurşun, süngü.
Kandan çamur kara toprak.
Üstün! Üstün çıktın sän, Halk!

Ölä paalı Serbest düştü.
Üsüz uşak dünnä doldu.
Siirek oolu ana buldu.
Siirek kızlar gelin oldu.

...Serbest tatlı! Sän bil, duşman.
Ona bulamaycan kapan.
Sincir hem bukaa yok kuşa.
Diveç! Diveç Serbest yaşa!

24.03.1979

BÄN BİLERİM!

Bän bilerim, yıllar geçecek!
Bän bilerim, renklär
Diişecek - er-üzündä!
Kasabalar, küülär
Taa geniş hem gercik olacêk...
Milletlär, çalışıp, ekecek
Büük raatlık bu yorgun dünnedä.

Devletlär, unudup cenkleri,
Birleşip, örüyecek ileri -
Pak aydınnaa...
Bakılma tarlalar
Cömertli bereket verecek.
Aaçlıklar karannaa karacêk.
Çiçeklär saracêk Er-Topraa.
Bän bilerim!!!

27. 04. 1986

OLUN YALPAK

Yalpak olmaa utanmaynız!
Yalpak olmaa utanmaynız,
Açan kavga aranızda
Baskı gibi basêr cana, -
Yalpak olmaa utanmaynız!

Yalpak olmaa utanmaynız,
Açan gecä sizä deyni
Diişer günnärlän erini, -
Yalpak olmaa utanmaynız!

Yalpak olmaa utanmaynız,
Açan ecel bir zamanda
Başlêêr sizinnän oynamaa, -
Yalpak olmaa utanmaynız!

Yalpak olmaa utanmaynız,
Açan birdän tunuk üfkä
Gözlerinä gerer perdä, -
Yalpak olmaa utanmaynız!

Yalpak olmaa utanmaynız!
Yalpak olmaa utanmaynız
Güçlü ayda!

Acı gündä!

Darsık saatta!

Bet minutta! -

Yalpak olmaa utanmaynız!

06. 1987

EKMEK İÇİN SÖZ

- Sölä ma, mamu,
Ne iş için
İslêersın bu taazä ekmää?
Da sora, nicä bir uşaa,
Sarêrsın bezlän sän onu?
- Tarlasına gitsin, oolum.
- E naşey o ?

- Uşaaam benim,
Herbir işin
Kendi uuru hem vakıdı.
İlkyazın ter (tuzlu dadı)
Tenäylän ekiler erä
Peydalansın deyni körpä
Ekin teni.

Kuraksa sora -
Bir tıynak
Tutêrlar tarlaya yakın.
Tenä bir tuç gibi çetin
Olsun orak vakıdında,
Açan çiftçi şen sesindän
Öter harman.

- Annêêrım bän,
Ki bukadar
İşlârlän bitmeer ömürü
Aar tenenin?

- Soruş dooru.
Dermennerdä öz pak unu
Yapêrlar kayalar onu -
Duuma erdän.

Sarêrim bezlän
Bu ekmää
Bän islayıp - kaba olsun.
İnsannara - Üüsek Somun,
Açık umut her gün versin.
Duyguları gevrämesin
Çok varlıktan.

01.03.1986

EVLÄR

Açan yıkêrlar evelki evi
Eni yapı düzmää deyni -
Sancı sıkêr mı üreeni?
Ölä bir ev eski
Büütmüş senin da dedeni,
Kaaviledip temelini.

Açan yapêrlar bir eni evi,
Ko bir duvar kalsın eski
Da seslesin o davacı gibi
Büünkü ömür düülmesini.

Açan yıkêrlar evelki evi
Eni yapı düzmää deyni -
Sancı sıkêr mı üreeni?

13. 06. 1986

ZAMANAYÊRSIN, EVİM!

Zamanayêrsın, evim!
Tä, gezä-gezä geldim
Bu yorgun kapularna.
Durma küsülü bana!

Alçalmış üüsek saçaan.
Bezbelli, yıllar açan,
Ük gibi, bastı sana,
Yoktu kim olsun arka.

Çatlamış toprak fırın.
Ömürsüz ihtâr salkım.
Dut aacı salt eşerer...
E kimä o dut verer?

Hepsimiz daran-peran.
Yanında anam-bobam,
Yok can-cun aulunda...
Kıpımnar salt aklımda...

Diz çökerim kapuna,
Darsıdın mı ooluna?
Annadım, burda erim!
Çevirmä beni geeri...

06. 07. 1986

AFET

İhtâr Anam, beni afet,
Ani siirek
Yaşamakta
Yalpak oldum. Haber iyi, bet
Verämedim
Hep uzaktan.

Ani kaarlar, kahr izi,
Kondu kömür
Saçlarına.
Geçän yıllar - derin çizi
Serpti yalpak
Ellerinä.

Ani kaldın evdä yalnız
O dört duvar arasında.
Ani çannar gibi, sessiz,
Öter soluk
İçerlerdä.

Ani hastaykan hoş lafım
Etişmedi
Vakıdında,
Ani donarkan, bir yalın
Yakamadım
Boş kotlonda.

Yıldan-yıla pek zor bulmaa
Ara hızlı
Yaşamakta.
Brakıp işi, gidip sormaa
İki-üç laf
Bir avşamda.
Görmää nicä şilêr kısmet
Senin darsık
Gözlerindä...
İhtâr Anam, beni afet...
Sancı kopêr
Can erimdän.

04.09.1985

ANA GÖZLERİ

Bän geçirerim aklımdan:
Ne iş yaptım bu dünnedä?
Da nicä onnarı, Anam,
Kantarlayıp, koydu paaya.

Hem savaşêrım okumaa
Cuvap senin gözlerindä:
“Ne iyi işim, ne bet işim
Diveç kaldı er üzündä?”

Mutlusa işlerim benim,
Kısmetlän gözlerin şilêêr.
İnsannara helal yardım
Baaşlım deyni - emir verer.

Zarar yaparsam ansızdan,
Bataklayıp nüfüzümü,
Güçlü bakış (bir takaza)
Yakêr yalınnan üzümü.

Aar işlermi o kötüler
Duruk bakışlan bakarak.
Açan beni sıklet alêr -
Olêr gözlär o saat yalpak.

Gecä uyku brakêr artık,
Açan girer içerimä,
İki yıldız gibi, darsık

Bakış pek iraktan gelmä:
"Siirek haber yollêêrsın sän.
Pek darsıyêrım, yok raadım".
Te o zaman, utanmaktan,
Bulamêêr er benim canım...

İslää gidärsa işlerim,
Uurum uyarsa günnän-gün,
Beni kutlarsa dostlarım,-
Şafklı yanêr gök-gözlerin.

O gözlerin - can aynası.
Onnar, Anam, bana şaraat*.
Temiz akarsa ömürüm,
Bakêr o gözlerin da raat.

27.04.1986

*şaraat - dava

DAM

Dört köşeli gözlärlän
Saçak altından,
Dam
Bakêr şişelärlän,
Sansın insan.

O dam yanında
Kazıklan
Sincir kakılı erä,
Sansın köpeklän,
Serbest kapalı bilä.

Bakêrım köpään
Gözlerinnän
Bu aydınnık dünneyä:
“Neçin insan sincirlän
Tutêrsın beni erdä?”

20. 06. 1986

KARIMA

Ne saklamaa, kimär kerä
İnanmadın sän işimi.
Boş laflardan tunuk derä
Hızlı yudardı sesini.

Ama bulardın tez kuvet
O dereyi adımnamaa.
Sesin esärdi: "Sän afet..."
Başlardın genä inanmaa,

Ani temiz vakıt gelär
Da yıkılar kof fidannar,
Yolu verip filizlerä,
Gökü açıp yıldızlara.

03. 1988

NASAATLAR

Büüdüm nicä çoyu büüyer:
Topraklan bir, halkımnan bir.
Ter kabardardı gölmeemi
Erin kazarkan tenini.

Nicä suyu toplêêr toprak,
Ölä toplardım bän nasaat,
Olsun deyni bana dayak
Ömürümdä, zor vakıtta.

Anam sölärdi: "Sän sakın
Yalancıdan hem hırsızdan.
Ko canını korku sıksın
Yolu geçtiinän bet insan.

Ama, oolum, onnar gübür
Koyduynan kantara hasetlän.
Tut aklında: erä ölüm
O hasetlär eker her gün".

Salt bir sıra bu nasaattan
Yaptım adım bir tarafa,
Da o saat annadım, Anam,
Ne aar oldu yorgun kafam...

08. 1986

* * *

V. Mihalçana

Pek siirek bir haber
Yolladın sän bana.
Beki yoktu tefter,
Ya vakıt çok yazmaa?
Beki yoktu bir er
Canında dostuna?
Ne hızlı, kafadar,
Diişiler vakıtlar!

Darsiyêrim, dostum!
Canımda yok raatlık
Hem etişmeer soluum.
Unuttun mu artık?
Haberin - iyi yudum,
Ama o da kısık.
Acaba ne kabaat
Var bendä? Sän annat.

26. 01. 1986

ESKİ DOSTUM

N. Baboglu'ya

Aar vakıttä, açan umut
Yakındı şansora brakmaa
Beni heptän,
Açan
Peetlerimä zor yol bulup,
Bän çıkarardım tefterä
Candan gelmä iyi laf...
Sän uuradın bana,
Eski dostum.

Gözlerimä bakıp yalpak
Hiç sormadın yarım da laf
O acılar için,
Anı
Zeetlärdi hergün üüreemi,
Ay raatlımı bozup benim,
Ömürümü acı pelin
Er üzündä yapıp -
Gülümseyip.

Salt annadın ecelimi -
Omuzuma tez elini
Enikunu koydun...
P a a l ı dostum...

1986

GENÇLERÄ

Dua ederim yıllarda:
Ko kısmetli kalsın pazar,
Ani sevda azar-azar
Hep damnattı uygun topraa.

Dua ederim yıllarda:
Ko iyi ecel sizi anar,
Ani yakamasın nazar
Körpâ duygu filizlerini.

Dua ederim yıllarda:
Ko temizli aksın o söz,
Ani yaptı sizi bir öz
Açık ömür fidanında.

12. 09. 1985

KOY ADIMI!

Koy adımı benim “Güneş”,
Sabaalän aklına geliim.
Dan erindän seftä ateş
Suratını senin seviim.

Koy adımı benim “Lüzgär”,
Ülenniktä sana geliim.
Açan gündän kızêr erlär,
Serin soluk yavaş esiim.

Koy adımı benim “Yıldız”,
Avşamneyn sofrana geliim.
Açan kalêrsın sän yalnız
Derin uyku gecä veriim.

Koy adımı benim “Gözäl”,
İlkyazlan canına giriim.
Açan açêrlar al güllär,
Binin arasından seni seçiim.

24. 01. 1986

* * *

Havezli ecelleri
Bireri toplarım...
Sevda! geceleri
Bän dansız brakarım...

* * *

Senin bakışın -
Güldän esinti.
Kıvrak gür-kaşın -
Gaytan şiridi.

HAVA

Hava sansın büücü,
Duyardı ne güçlü
Canım bu aar saatta -
Kaldım yalnızlıkta.

Bilärdi, ne sancı
İyer beni: acı.
Neyä var kahirım, -
Braktıydı gül-yärim.

O benim iyi dostum!
Erä bulut-kurşun
Tez kaplama serdi -
Her bir yolu kesti.

O döndürdü geeri
Paalı o gelini...
Salt bilmärdi hava -
Dirilmeer tez sevda...

04. 1986

TOLU

Baksana, ne hızlı hava
 Er üzündä dönüp-diişer.
 Te gün sıcaktı, te topraa
 Kurşun gibi tolu düüyer.

Ayirmêêr ne körpä filiz,
 Ne kök, ne yımışak dalı.
 Eşil ömür falêêr elsiz
 O - sansın aar dermen taşı.

Te, oflayıp nicä insan,
 İncä fidan düştü erä.
 Kanêr titsi bir ıçıran* -
 Onun çatlak güüdesindä.

Kalbur gibi delim-deşik
 Oldu baalar yaprakları.
 Ne pek çirkin tekir döşek
 Örttü kara tarlaları.

O döşektä eşil tenä
 Biyaz toluyulan karışık,
 Sansın asker çirkin düüştä
 Duşman arasında artık.

18. 04. 1986

*ıçıran - yara

İLKYAZ

Sefaa geldin, ilkyaz, erä
Kaarlı çiidem çiçeklerinnän.
Büülerindän donuk derä
Toparlandı mürürünä
Karıştırıp buzu sularlan.

Sel bildırkı yaprakları
Helal çalışlan kürüyer.
Yufka çimen boyaları,
Sansın deniz dalgaları,
Alay-alay topraa çöker.

Te näändansa peydalandı
Seftä bulut üklü yaamurlan.
Keskin bir çımçırık çaktı,
Gün saklandı, gök gürlledi,
Orta doldu fasıl kokuylan.

15. 04. 1986

GÜZ

Altın şafkı bu dallarda
Oynêêr, oynêêr sedef gibi.
Tozak-duman uzaklıkta -
Büünkü çiyin ömür izi.
Salt siirektä eşil yaprak
Bu leftlerä - üüsüz uşak -
Fit şılayıp yok olunêr,
Güneş gibi tez saklanêr.

10. 10. 1986

MALİ

Mali, mali,
İhtâr malim,
Kaar saurardı dışarda.
Enikunu türkü çalardın.
Yıllar uçardı önümdä...

Rökedä sümek yapaa,
İi bıkamazdı dönmaa.
Annadardın nicä askerlär
İnsanı haydardı esirläa.

Kımıldardı gölgelär
Tavanın kirişindä,
Hep geçärdi dedelär
Ömürlü bu içerdän.

Seftä halk masalları
İşittim, mali, sendän.
Geçteki kıpımnarı
Koparêr aklım erdän.

Evelki adetleri
Sıralardın yavaştan.
Olsa nicä onnarı
Uşaama veriim heptän.

Büüdüm, mali ma, büüdüm,
Memleket, dünnä gördüm.
Ama kış, güçlü türkün,
Aklımda hep büünnän-büün.

28. 03. 1977

AFGANİSTAN

Genç oolları vatan yolladı
Afganistan topraana.
Silâhlan bilä izin o verdi:
Raatlı, serbestlii korumaa.

Te biz orada. Ne biz gördük?
Aman, Allahım, aman.
Adınnan senin kendi halkını
Doorêêr duşmannar, aman.

Kıyamêêrlar ne uşakları,
Ne da ihtâr insanı.
Adınnan senin kliselerni
Yakêrlar onnar, aman.

Ne vardı bizdä - üüsüzlerä
Verdik, vatanım, verdik.
Bitki somunu bu üzerä,
Onnarlan bilä payettik.

Bitärdi kurşun, bitärdi sucaz,
Yanardı dolay taşlar.
Duşman keezindän kalardık biz az...
Prost edin bizi, analar...

Ama kalkıp taşlar altından,
Genä gittik ileri.
Ateşlän betva karıştırap
Verdik duşmana borçları.

1985

MEMLEKET

Memleket kaç diiřtirdin
Bu erdä, dedäm benim?
Nekadar kahir çektin,
Salt biler yorgun tenin.

Ne millet bölä ecel
Geçirdi bu dünnedä?
Uşaklarına temel -
İyi braktı er üzündä?

Kaç sıra saabur, umut
Yakındı brakmaa seni?
Kaç sıra kara bulut
Kan-damna erä serpti?

Kaç sıra ayaz, kıtlık
Haşladı tarlalarnı?
Kaç sıra bozuk raatlık
Kaldırdı oollarını?

Ama sän, dedäm benim,
Gün-gündän filiz verdin.
Korudun damar-kökü, -
Bucakta halkım büüdü.

1985

AAÇLIK

Yaamur yaayardı nerdä sä,
Salt diil Bucaamızda.
Toprak olmuştı kırımsa,
Bitmişti su pınarlarda.

“Toum için kaldı tenä.
Oncaz da az, afet.
Uşaam, istämä sän imää,
İnan, hiç yoktu bereket.” -

Ana düüler bir kuş gibi.
Nedän bu takaza?
Uşak işitmeer: “Ver imää...
İmää ver, mamu... Ver imää...”

Bitti tenä, bitti tozak,
Bitti kabuk fidannarda.
Aman, çirkin bu iş kurak,
Sündü cañnar doz-dolayda.

Kim söyleycek: kaç insanı
Başka hiç görmedi tarla?
Kaç uşacın annısını
Öpämedi yalpak ana?

Aala, canım, aala...

1986

DOSTUMA

Sızlêêr canım.
Kapum açık.
Dostum, dostum,
Ürääm yanık.

Aktı gözüm
Baka-baka.
Mutlu üzün
Hep uzakta.

Titsi kıran
Falêêr beni.
Boran sardı
Herersini...

Salt izlerin
Nışan kaldı.
Beklemektän
Saçım ardı.

1985

SORUŞUM

Genä naşeyşa uçêr:
O yaamur mu, osa kaar mı?
Bulutlar göktä kayêr,
Sanki büün güneş duuar mı?

Bekleyip - ömür geçer.
Umudum, ürek sän yakma.
Yalnızlık baş ardırêr.
Sevdaya ölä uzak mı?

Soruşum sän, soruşum,
Uykuyu nerdä güdersin?
Soruşum, sansın kurşun
Duaya baskı koyêrsın.

08. 1988

ÇİZİLÄR

Çoyu yazdı
 Hem söledi,
 Ani dünnä pek alaca...
 Neyä geler bu acaba?
 Sanardım - boz,
 Eşil, maavi.
 Sanardım, o
 Türlü renkli.
 Osa dünnä -
 İki çizi...
 İki çizi. E diilmi aaz?
 Biri - kara. Biri - biyaz.

Ömür uçardı
 Tez, ilin.
 Bän bilmärdim,
 Ne o pelin.
 Bän bilmärdim,
 Ne o acı.
 Bän bilmärdim,
 Ne o sancı...

Bana deyärdilär: "Sevin!
 Bu yaşaman senin - resim!
 Açık benizlän yazılı,
 Kara rengin hiç yok adı."

Çok yıl bu söz aslı

Bana kısmet verdi.
Ama kıpım yaşlı
Ecelimi kesti...

Te ozaman bän annadım,
Ani dünnä iki çizi:
Biri kara - ecel adı,
Biri biyaz - ömür izi...

07. 1986

İNANMÊÊRİM

Sän yaratmannan kaldırdın
 Üüseklıklää halkımızı.
 Aramızda senin adın
 Güneş gibi aydın kaldı.

Muzey yapmaa deyni vakıt
 Koymardın sän hiç esaba.
 Gezärdin bir çuval alıp,
 Gecä-gündüz, küüdän-küüyä.

Temiz örnek bu yaşaman
 Aarttan gelän poetlara...
 Ama kahır, aman, aman,
 Kaldı bütün milletimä.

Bizä soraydın sän ilktän -
 Kimä lääzımdı bu kurban?
 Sırtın oldu kara katran,
 Ne sän yaptın, KARA ÇOBAN?

“...Öldü, öldü,” - bän işiderim.
 Aslı mı bu? Her taraftan:
 “Sündü. Gitti. Bizi braktı...
 Braktı poet KARA ÇOBAN.”

İnanmêêrım! Bu diil aslı!
 ...Ama gezer millet yaslı.

Hem... te iki... taazä mezar...
İki yara erdä onnar...

Hiç sünmeycek o iyi ateş,
Ani işinnän sän yaktın.
Şanı hem anılmış peetçi,
Seni aalêêr gagauzlar...

13. 10. 1986

BAKIR

*Bakır... Binnän yıl zaamet
ettin milletlerä.
Ne tutêrsin aklında?*

İprak, küflü eski bakır,
Dedä zamanından kalma.
Sölä, sölä, ne iyi hatır
Braktı cenklär er üzündä?

Bilersin sän, nicä zihir,
Biçärdi silählar insan.
Duuamaycêydı bu asir,
Her pihtilänmeydi o kan.

Çirkin boran gibi kahır
Ekärdi o kinni toplar.
Kimi heptän braktı akıl,
Açan atom yaktı topraa?

Sölä, sölä, sözü akıt -
Kimä läözüm neytron hem SOİ?
Taa nekadar geçsin vakıt,
Dünnä görsün deyni iyi toy.

Dilsiz-bekçi eski bakır!
Bin yıl durdun. Taa bin durasın!
Salt aklında kalsın hayır.
Hiç düşündä da cenk görmäsin!

20. 01. 1986

KIYMIK

Bakır kıymık aucumda
 Varak gibi incä, ilin.
 Ne kopardın sän aklımdan?
 Ne öz geeri dikämedin?

Ne zamannar, seftä seninnän
 Karşı geldi uzak dedäm?
 Bekim, açan aldı elinnän,
 Taş erinä seni erdän?

Bekim, açan o, istemäz,
 Bir ateşlää koydu seni,
 Da şaş kaldı, açan temiz
 Bir su gibi aktı tenin?

Bekim seftä yollarınız,
 Çapraz oldu bir kurakta?
 Açan suyu bulmaa deyni,
 Lääzımdı büyük tertip ona?

22. 01. 1986

SONET

Açan geçärdik barabar,
Dünnä dolardı kuş sesi.
Bana gelärdi - yok kenar
O sevdaya... Ama bizi
Artık ecel beklärdi aar.
Titsi elinnän o çizdi
Bir yol - uzun, ulu hem dar.
Canımızdan nicä kesi
O yol geçti: Brakıp güçlü,
Dolaştırıp hiç yok ucu
Bizim mayıl sevdamızı...

...Uçtu yıllar. Salt aklımda
Uzun o yol. Hem kısmetsiz
İki gölgä yol boyunda.

30. 09. 1985

AYAZ

A. Grigoriu'ya

Tantelili resim
Peñçerenä gerili.
Onu ayaz yaptı
Şannı resimci gibi.

O peñçeredä, settä,
Yufka bir mum yalını...
Hem şişedä gölgä -
Simanın nişanı.

Geler... kaybeldi ilkyaz.
Neçinsa yok kuşlar?..
Kaavileşer ayaz,
Koyulaşêr renklär...

04. 01. 1986

SAURGUN

Saurgun, saurgun,
 Sevdamı sän benim saurdun.
 Ansızdan dondurdun
 O keskin duygumu.
 Ne yaptın?
 Ne yaptın, ayazlı saurgun?

Saurgun, saurgun,
 Yolumu sän benim saurdun.
 O evä, ne erdä
 Hep yärim bekledi.
 Ne yaptın?
 Ne yaptın, karannık saurgun?

Saurgun, saurgun,
 Canımı sän benim saurdun.
 Salt kaldı umudum
 Hem raatsız bir uykum.
 Ne yaptın?
 Ne yaptın, canabet saurgun?

Saurgun, saurgun,
 Bu avşam sän heptän bozuldun.
 Yabancı olana
 Sevdiimi adadın.
 Ne yaptın?
 Ne yaptın sän, titsi saurgun?

Saurgun, saurgun,
Neçin diilsin uygun?
Saurgun, saurgun,
Bir türlü sän durgun.

Sän durgun,
Saurgun.

27. 11. 1985

KÜSÜ

Te durêrsın, gök gözlerindän
İki öz gibi güçlü yaşlar
Hep sızlêêr. Sansın bu erdä
Yok nedän başka dolsun göllär.

Duymêêrım bän canımda kabaat,
Ama kabaatlıyım, bezbelli.
Neçinsa bulamêêrım iyi laf,
Zapaya koysun o özleri.

Ne yapıım olım deyni tıynak
Temizli yakar yaşlarına?
Yalvarêrım: bir umut sän brak
Haşlanmış benim duygularma.

12. 04. 1986

GEÇÄ

Ömür geçti o zamandan,
Nicä seninnän buluştum:
Hep titirerim lafindan,
Bakışından biter soluum.

Gecä-gündüz salt önümdä
Masal gibi o kıpımnar,
Ani pek çok yıllar geeri
Ecel bizä kurban verdi.

Artık büüyer uşaklarım.
İçerimdä toplu varlım.
Ama gecä hiç yok uykum,-
Sanki neyä var umudum?

11. 1986

YAZILARIN

Güçlü tutuştu bu paalı yapraklar,
Yazıların sansın tez yok oldu.
Sadä kül hem tütün - akıl bukadar
Fit kaldı haşlanmış canımda.

Ne olêr bu eşil dünnedä?
İyi cuvap buna kim verecek?
Te yalpaktı güllär dolayda.
Te dannar sevdama diil gerçek.

Ne oldu? Ver cuvap bana tez.
Haberin hem canın uzakta.
Yok seläm... Sadä ufacık toz
Lüzgerlär getirer sokaktan...

05. 1986

POETLARA

Üüsek laflarlan yazılı
Türlü hem çok peetlär.
Halkım bulamêêr ucunu -
Diişti mi, ne, dillär?

Pek dolaşık yazılarnız,
Peetçi dostlar.
Kimä läözüm çalışmanız?
Sessiz onnar!

Kolay dizmäâ laftan sıra,
Açan ödek - kuruş*.
Uçamaycêk bana kalsa
Kırık kanatlan kuş?

Ko peetlerimiz aksın temiz
Bir su gibi.
Hem onnara milletimiz
Desin: "Diri!"

Diri, nicä diri TOPRAAM
Raatlı gündä.
Diri, nicä diri ANA
Diveç erdä.

Ana, ani verdi bir dil
Peetlerimä.
Paalı bir dil, ani iner
Köklerimä.

28. 04. 1986

*kuruş - para

ANA DİLİM

Köklerim - Ana dilim,
Yaşamak bana verdin.
Kahırda cana yardım,
Ana dilimdä emin.

Halkımı erdä tutêrsın
Yaratmaa ihlam verersin.
Sän sevdamsın, sän acım,
Dededän kalan dilim.

Gül gibi öz lafların:
Hem kıvrak, hem gözelim.
Yakışêrlar cümleyä.
Yaraşêrlar dünneyä.

Canabin - temiz çöşmä.
Sän - direksin ömürä.
Sän - sancım, Ana dilim.
Toprak üzündä erin.

29. 04. 1986

BUCAAM

Ne eginsin, Bucaam,-
Evelki memleket.
Alaca şu topraan,
Kuraktan bereket.

Bir payın - eşillik.
Öbürüsa - çolluk.
Sansın yok hiç dirlik?
Sansın diil o soluk?

Zordu pek Halkıma
Kaldırmaa kırları,
Kıtlıkta sulamaa
Ömürsüz tenini.

Diz çoküp hep saymaa
Sırtında kaç çatlak,
Yaşlarınınan büütmää
Terekä hem başak...

02. 03. 1986

KONGAZ

Taşêr zengin berekettân
Senin geniş meraların.
Öter uşak seslerindân
Uz saz gibi sokakların.

Eveldân çok varmış kaz
Dolaylarında, Kongaz.
Onuştan uzak dedâm
Adını bulmuş birdân.

Şindi sän ölä büüdün,
Dünneyin bir büük küüyü,
Ani var ki umudum -
Kasaba olasin büün.

24. 06. 1985

Önümdä,
Sansın aucumda,
Durêr küylär.
Lelek gibi örtülär
Enikunu kondular
Eşil yuvalara.

24. 06. 1985

PINAR

Kızgın güneş yakardı bu topraı,
Hiç bir gölgä da yoktu Türkmendä*,
Gidärdik biz,
gidärdik biz.

Susuz yanardı içimiz,
Gidärdik biz.

Te şansora bitti yollar.
Dolaylarda hiç yok pınar.

İyi su da yok,
iyi su da yok.

Salt toz hem çökelek pek çok,
İyi su da yok.

Te bir pınar peydalandı -
Umut bizi hızlandırdı.
Tez etiştik. E naşey bu?
Pınar gübürlän salt dolu.

Taşlar daanık.
Yok çıkırık.
Kazan kırık.
Dolay kıtlık...

Kimin eli kalktı buna -
Kırmaa ömür temelini?
Susuz yakmaa insan kırdı
Hem falamaa halk işini?

24. 06. 1985

*Türkmen - Kongaz hem Kazayak sınırında
meraların adı.

ESKİ ÇÖŞMÄ

Süüt fidanın altında
Akıntı sesi.
Küçüktän hep aklımda
Ölä bir resim.

Kaç susuz bir kurakta
O kanaat etti?
Otlara hem aaçlara
Gür ömür verdi.

Kardaşımnan uuradık
Eski çöşmeyä.
Burada vakıt artık
Diimiş erlerä...

Sadä üç kambur süüt aaç
Sus durêr bekçi.
Hem ihtâr yorgun sırtmaç
Aklımı seçti...

24. 06. 1985

ŞEN OYNÊÊR GAGAUZLAR

Tarafım - altın başak!
Bereket zengin, ya bak!
Onu büüttü insannar -
Şeremet gagauzlar.

Öter, öter kavallar -
Şen oynêêr gagauzlar!
Sarsılanêr yapılar -
Bu oynêêr gagauzlar!

Burada ayol kızlar -
Karagöz karanfillär!
Açık cannı, ürekli,
Bakışları güneşli!

Öter, öter kavallar -
Şen oynêêr gagauzlar!
Şenniktän taşêr düünnär -
Bu oynêêr gagauzlar!

Mancalar tatlı, sıcak -
Utanma, buyur, konak!
Kıvırmalar fırından!
Kavırmalır ateştän!

Taşêr, taşêr filcannar -
Şen oynêêr gagauzlar.
Bey, buyurun, iyi dostlar!
Konaklêêr gagauzlar!

26. 12. 1989

ADETLÄR

Dünürcülük

İlkyazın dolay-kilim
 Uyanêr, Topraam, tenin.
 Meydanda kaval sesi,
 Gençlerä vakıt seçi.

Bakışmak. Yalpak bakmak.
 Kızlara gözçöz kırmak.
 Pergelär döner yavaş, -
 Dünürcü, salt sän annaş!

Pazara karşı, gecä,
 Salt Saman Yolu göktä
 Başladı peydalanmaa,
 Külafı alıp elä,
 Uuradı kız evinä.

İlkin maşaylan kooru
 Karıştırdı o mutlu.
 “Nicä yalazlı yalın,
 Ko ölä olsun lafım”, -
 Kendi-kendinä dedi,
 Sora içeri girdi.

“Bezbelli insan kırnak!
 Camalda hiç yok çatlak.
 Pervazlar uz çekili -
 Gelinin iyi elleri!

Salt uysun uurum saafi!"-
Bukadar emin etti.

Dünürcü seläm verdi.
Uzaktan lafi esti:
"Te, filan dostum benim
Yolladı seläm engin.
Var zoru pek yardımdan,
Yok mu kolay mecidän?"

"Mecici var kolayımız
Yollaylım. Salt yapınız
Bir fistan, olsun diişmää,
Meci işindä giyimää.
Alın te bunu örnek...
Yapalım bir söz-dernek..."

Söz

Kablettiinän iyi haber,
"Kaniska", nişan çember,
Hazırladı şenselä
Annaşan günä - sözä.

O günü eşli, bilä,
Senselelär dön-dönä,
Gecä yarısı yakın
Yollandılar bir takım.

Tokada ura-ura,
Şıladı şafk kapuda.

Peydalandı ev saabi,
İçeri teklif etti...
Sokakta olan yalnız,
İçerdäsa yär-yıldız...

Şakadan lafı-sözü
Dünürcü yavaş çözdü:
“İyi haber geçennerdä
Getirdim bu içerdän...”
“Kär ölä! Dooru bu laf!”-
Ev saabi oldu itraf.

Aracı: “Helal! İslää!
Annaşalım ne harçlaa
Koyalım peşin para,
Kalmasın kavga ara.”
“Yapınız boba hakı,
Hem ana topu, çıkı.

Gelinä: bariz, çizmä,
Canıker, altın küpä,
Sedeftän blezik, boncuk,
Gümüştän kolan, üzük,
Plat, mahmudi hem da left...”
“E-e-e, suvatu, sän afet!

Näändan şindi left, gümüş?
Hepsi onnar oldu düş.
Te birkaç pesmet iyi plat,
Bulacêz!”- Karı imdat
Kocasına tez geldi...
Da, çiiizä lafi diişti...

Te iki taraf mutlu
Başardı sözü kutlu.
El verip öpüştülär...
Sora kıza sordular:
“Sän kayıl mı?” “Bän kayılım...”-
Cuvapı sessiz mayıl.

Kıvrak peşkirlär çapraz,
Senselä ayırılmaz...
Bu uura şennik hem ses,
Tamannandı iyi bu söz.
Donaklı kız kismetli -
İstediinä verili!

06. 1985

BUCAK KIŞI

Durdu derä,
Sular eni giyim
Giyidi birdän.
Engin erä
Ayaz fasıl kilim
Gerdi kırçtan.

Kaldı kavıl
Heptän yufka direk
Geçän yıla.
Çıplak çakıl -
Biyaz çolda boz renk -
Açıklarda.

22. 01. 1986

MAANI GIBI

Şu derenin uzununu,
İnsäm-kırsam buzunu.
İlkyaz tez gelämesä,
Yär buzu göräbilsä.

Şu sevdamin yolunu,
Bulsam- görsäm boyunu.
Daalar şumaa* karmasa,
Umut bendän kaçmasa.

Şu yalazlı duygumu,
Yärim alsa uygunu.
Yıllar kıt olmasa,
Sevda-kısmet ölmesä.

17.12.1985

*şumaa - yaprakların birdän düşmesi.

DAAYIM

Yorgun daayım,
Küçüklüümdä
Sıkça sevärdim
Gölgenä
Konak olmaa.

Kızgın üülen
Zamanında,
İlilip serin
Sularına,
İkram bulmaa.

Olup kanaat
Konaklına,
Yavaş hem raat
Uyuklamaa
Aaç altında.

06. 06. 1986

ESKİ MEZARLIK

Her kerä küyümdä
İlk yolum mezarlaa.
Te stavroz önümdä,
O bitki "evlerdä".

Evelki mezarlık,
Kimä sän raatlık
Verdin yıllarda?
Şindän sora artık
Karıştı asirlär,
Evelki mezarlar...

05. 06. 1986

XIII

KARIMCALIK

(1989 yılında uşaklara deyni çıkan kıyat)

ÇAN SESİ

ENİ YIL

Dzin, dzin, dzin -
türkü çalêr zil.

Can, can, can -
seseder Şen çan.

Ta-ka, ta-ka,

Ta-ka, ta-ka -

öter traka,

öter traka.

Neçin bu Őamatakık?..

Eni Yıl geldi artık!!!

KIŞ

Bacadan kalkêr tütün,

Herersi kaba kürtün.

Sarılı çıplak daalar.

Örtülü boz bayırlar.

Kim kayêr bu bayırdan?

Kaar fırlêêr her taraftan!

Doz dolay öter sestän!

Kızaklar uçêr erdän!

PIRILDAK

Pırıldak,
Pırıldak,
Sän dönersin pek kıvrak!
Pindirsänä özünä,
Biz da dönelim bilä.

ÇAMUR

Ne gözäl hem şen yaamur!
Herersi oldu çamur.
Yalnayak kaçêrız biz,
Sokaklar oldu salt iz!

TERLİCEKLERİM

Terliceklerim benim
Pek kaba
Hem pek ilin.
Ama taa ilin bana
Yalnayak kaçmaa burda.

SALLANGAÇ

İki fidan yannaşık.
Dallarında sarmaşık
bir çatı - o sallangaç.
Önümüzden hızlı kaç!
Gélin, gélin sallanmaa,
Gök üzünädän uçmaa!

HOROZ

Kaçêr horoz sokakta,
Aarêêr ara tokatta.
Açın tokatçıı hızlı,
Verin ona pak darı.
Sesi onun pek ötsün,
Dolaylar da işitsin.

ŞEREMET

Bu sabaa kendim kalktım,
Kırnaklık hızlı yaptım.
Sora yıkadım çanak,
Mamuya verdim yanak.

KEDİ

Pek sever bizim kedi
Yalamaa kaymak izi.
Sokuldu yanniş çölmää,
Başladı südü süzmää.
Beenmedi o süt dadı,
Bakıp bana mäuladı.
Bän aldım bunu esap,
Akıttım çanaa kaymak.
Kedi kaymaa yaladı,
Bana gözünü kıptı.

KUVANCİK

- Kuvancık-kuvan,
neredän yolun?

- Uzak-usaktan,
sevgili dostum.

- Kuvancık-kuvan,
neylän sepetçiin?

- Koydum ona bän,
güldän şekercii.

- Kuvancık-kuvan,
şeker ne işçin?

- Yapacam ondan
bal sizin için.

KOMŞU BAŞÇASINDA

Komşu başçasında
Var armut
Hem var alma.
Var kirez,
Hem olmuş dut.
Aulda delik bulduk!
Ama, neçin orada
Bir fena köpek var, a?

BAAŞIŞ

Pek uslu biz büün durduk.
Aulda çok iş kurduk.
Anam buna sevindi
Bir baaşış bizä verdi.

O baaşış - bir büyük ceviz!
Nicä onu payetçiiz?!
Ük koyêriz üstünä -
Olmêêr o iki paya.

Kıstırêriz mengendä*!
Çekiçleeriz** - hep öla!
Yok! İstämeer açılmaa,
Yatkayı bizä vermää!

*mengenä - tiski (rus).

**çekiç - çokan

KEÇİCİK

Mamum deer:

“Ne sän inat -
bir keçi gibi!”

Bän annamêêrım, nedän
bu adım benim.

Var dostum - bir keçicik:
o yalpak hem şen.

Sesleyci hem oyuncu,
pek sever çimen.

Ne söleerim o sesleer,
hem yapêêr o saat...

Bän annamêêrım, nedän
keçiyä bu ad?!

UYU, UYU...

Uyudu artık kuşlar
Hem yalpak oyuncaklar.
Sallangaçlar dinnener.
Uyku hepsinä gelir.

Uyu, uyu, piliççiim,
Yorulmuşun küçücüüm.
Ay düşçöz sana gelsin,
Raatçaazını bozmasın.

ENGEÇ

Çayırdā,
bayırdā
bir konuş.
Orada
hayvannar
toplanmış.
Yukardan
çok kuşlar
konmuşlar.
Göllerdän
balıklar
gelmişlär.
Sade geç kalmış
genç
bir engeç.
Çatallı
bacacı
sarılı.
Zavalı!
İleri alatlêêr,
topallêêr.
O geeri dooru
neçin geler?

İİTLİ* UŞAK

Bän iitliyim hem girginim,
 Bişeydän korkum hiç yok.
 Sık oynêêrim dostlarımnan,
 Duşmanım da var pek çok.

Yaklaşêrim bızaaya,
 Kurulêr o süsmeyä.
 Ama tez yalpak olêr:
 Elimdä otçaz görer.

Horoz hızlanêr bana.
 Salêrim topaç ona.
 Üstümä atlêêr kurkan -
 Bän hiç korkmêêrim ondan.

Kazların arasından
 Geçtim burnum yukarda.
 Patu baktı pek kıynaş,
 Bendä dürtülmedi kaş.

Salt söliim bän saklıdan
 Ne iştan var pek korkmam;
 Pek korkêêrim gecedän,
 Karannık ta içerdän.

*iitli - bişeydän korkmaz

İKİ KARDAŞ

Yalvardım artık bir ay -
Batü yapsın bana yay*.
Gücülâ buldu o dal -
İki ucu da çatal.
Dalı büküp, innedi, -
Çatallara ip geerdi.
Sora dikti bir torba -
Okları** deyni koymaa.

Dedi: “Ok olêr sazdan.
Getir birkaç baltadan”.
Getirdim ona on saz.
Batü deer bana: “Ne aaz?
“Getirdim taa bir testâ***,
Batü onnarı kesti.
Pakladı hem sivritti -
Uçlarına tüü dikti.

Sora o yayı geerdi,
Okçaz göktâ kaybeldi!

*yay - luk (sport, rus).

**ok - strela (rus).

***testâ - ohapka (rus).

YANÇU*

Çarpık Yançu çarşıya**
 çikarmış çarık.
 Oturmuş o karşıya,
 düver pazarlık***.
 İnsana o çarıklar
 görüner paalı.
 Savaşêrlar indirmää
 taa aşaa paayı.

Güneş kalktı yukarı,
 vakıt - üülenä.
 Daalıştı artık çarşı -
 Yançu erindä.
 Satılını o çabuk
 topladı bilä.
 Çarıklar olmuş kabuk
 pazarlık düüyä-düüyä.

*Yançu - ölä bir ad.

**çarşı - panayır.

***pazarlık - paayı annaşmaa.

SAYILMAKLAR

Geldi sıra oynamaa,
Şalvirleri aaramaa.
Taa hızlı sän say bizi,
Kim aarêêr salt o belli.

Kara malak -
aar böcek,
Hızlı topla çökelek.
Kaçınêrız -
yalnayak,
tabannarsa kalsın pak.

HALTÄ*

Bu Haltä - çemrek oyun!
Biz oynêêrız günnän-gün.
Te olduk alay-alay,
Kim aarêêr onu sän say.

*Haltä - oyun, benzecer rus
oyununa lapta'ya.

SAKLANBAÇ

Patla, patla
Patlangaç -
Biz oynêêrız
Saklanbaç.
İşidilsin gür sesin!
Yuman* bizi bulmasın.

*yuman - o, kim yumêr gözlerini,
da sora hepsini aarêêr.

Tuz-buz!
Tuz-buz!
Kim kalêr - ona topuz.
Topuzu sän daadacan -
Osaat bizi bulacan.

Ya, karımca, gel bizä,
Hızlı-hızlı kon sözä.
Sözümüzü sän kestir.
Gözälimizi ayır!

Döner, döner tekerlek.
Göktä uçêr kelebek.
Sudan geler çok ördek.
Aarêêr hepsini, kim tek.

Dön-dönä,
Dön-dönä,
Gitti Örgi dermenä.
O gördü taazä izi -
Şindi bulacêk bizi.

Bir, iki -
geldi tilki.
Üç, dört -
kazı ört.
Beş, altı -
avcı kalktı.
Edi, sekiz -
ateş ikiz.
Dokuz, on -
tilkidän kaldı salt don.

Çımçırık,
Çımçırık -
Dolaylar taa aydınnık.
Gürledi,
Gürledi -
Oyunnar hızlı bitti.

DİLKIRMAK, YANILTMAÇLAR

BORAN

Baarêr baargan:
“Kalktı boran,
Gider ordan,
Geler burdan”.

KÜPÄ

Kırık küpä
körpä küptä,
küpä küpä
küplettilär.

KÜTÜK

Köşä kütää
kötü kayıp.
Köşä kütük
küçük,
çürük.
Çürää köpük
köpürttük.
Kütää kükürt
tükürttük.

SARMISAK

Sarmısak sarsak,
sarmayı satsak,
satmayı salsak,
salmaya koysak
sarmısak.

SUVAZLAMAK

Çatır-çatır çatırdêêr,
Patır-patır patırdêêr,
Kıtır-kıtır kıtırdêêr -
Lüzgâr daayı suvazlêêr.

CINGIRDAK

Cıngır-cıngır cıngırdak,
cömertli cinnêêr.
Canzibir* sesi, canı
cezeyä** alêr.
Caba savaşêr cadı
onu büülemää.
Hiç vazgeçmeer cıngırdak
cadaloz*** ötmää!

*canzibir - bir takım.

**cezeyä - "burada "csir almaa".

***cadaloz - şalvir.

CAM BÖCÄÄ*

Cayıl** cam böcää
camala pindi.
Böcään bacaana
tenä cingildi.

Zavalı atlêêr
bir cambaz*** gibi.
Tenä acıdêr
(Onun aar teni).

Canım acıdı -
Cimbizi**** buldum.
Aldım teneyi -
Böcää uçurttum.

*cam böcää - ölä bir kelebek.

**cayıl - fikiri çalışmêêr.

***cambaz - akrobat.

****cimbiz - kıskıç gibi bir tertip.

ŞIRA

Şılı şıra şıırdêêr.
Şışiriga şışirer.
Şışirigalar şışman.
Şıra dadına bıkmam!

ŞİRİT

Şirit şişi yumak sarmış.
Şışlär işi hızlı yapmış.
Şiret sıçan işi kapmış.
İşä şirit şiştä bitmiş.

ŞİŞEKLÄN* ŞİŞİK**

Şişek şişii razgelmiş,
Şişek şişää paysınmış:
“Şişik, seni iyecäm,
Şkembemi şişirecäm”.

*şişek - kuzu.

**şişik - imek.

ŞUF*A*

Şufa döner şaa** gibi,
Şafk eder şılak gibi.
Ne şaşılacak bu iş?
Şufa top gibi şişmiş.

*şufa - rtuti (rus).

**şaa - evelki ufak para.

XIV

BÖCECİK

(1991 yılında uşaklara deyni çıkan kiyat)

MAMU

Elleri onun yalpak,
Bakışı sudan da pak.
Kırmayı açan yazêêr
Yanakları kızarêr.

O sever, takazalêr,
Teknedä bizi yıkêêr,
Yudêêr, yuandırêr...
Ne zaman o dinnener?

BAKA

Baka tokadı açtı,
Beni tez kucakladı.
Sora yanaamı öptü,
Bana - ekinä koktu.

MALİ

Mamu, baka yok evdä, -
Bütün gün hep zaamettä.
Mali bizi doyurêr,
Eznikleri suvazlêêr,
Üülenniktä yattırêr,
Cicilerimi toplêêr...
Sora genä iş yapêr.

DÄDU

Dädu bizdä çilingir
Çekiçleer örstä demir.
Te yaptı bir tekerlek,
Sora bana kelebek.

Kelebää setä koydum,
Däduyu keskin öptüm.

KAKU

Benim kakum pek kıvrak:
Saçında gezmiş tarak,
Boncukları sedeftân,
Küpeleri altından.

Te aldı o şiridi,
Öreçektir peliini.
Açık az bendä kaldı...
Şiridi bana taktı.

BATÜ

Batücum yonêr tafta,
Yapêr bana araba.
Araba tukurlanêr,
Dostlarım buna şaşêr.

Şaşmayın buna, dostlar,-
Bizdä çok tafta taa var!

AFTA GÜNNERİ

Say: pazertesi, salı,
 Carşamba da atladi.
 Perşembä - afta orta,
 Cumaaya geldi sıra.
 Cumêrtesi sayıda -
 Yaklaşêr bitmää afta.

Ama bak bu aftada,
 Bir gün kayıp sırada.
 Aftada edi gün var.
 Nääni saklandı pazar?
 Sän saklanma, pazarım,
 Zerä tatlısız kaldım.

İLKYAZ

Eşerer Ana Toprak.
Bizdä duudu bir olak!
Çiidem kaarı kaldırdı -
Çiçeklär peydalandı!

İlkyaz çalarak işleer -
Hepsinä ömür verer!
İlkyaz yazın önünde
İlk durêr buna görä!

YAZ

Meevalar artık oldu,
Sepetlär dä döpdolu.
Üzümnär dä şırada.
Ekinnär dä kılıfta.

Sıcaktan kaynêêr orta -
Yaz zaabit* doz-dolayda.

*zaabit - saabi.

GÜZ

Tokada urêr şu güz -
Şırayı sän taa tez süz.
Çitennerä koy ceviz -
Kışın patta kemircez.

KIŞ

Kim bölä çemrek işleer?
Renkleri enileder.
Daaları boyêr biyaz.
Sän biläsin bu... ayaz.

TAUK

Piliçlär onda irmi.
Hepsinin da var eri.
Açan heptän üşüdüm,
Bän dä tauaa sokuldum.

HOROZ

Aulda hodul gezer,
Taukları gözleder.
Kaçınêr - aul pak toz,
Sesindän belli... horoz.

ÖRDEK

Ördeklär deyerlär: "Krä-ä-ä,
Oli, Oli ver imää".
Bän geeri deyerim: "Krä-ä-ä,
Ha buyurun sofraya".

KAZ

Bıcılar gitti gölä,
Üürenmää deyni üzmää.
Mamu-kaz bakêr geeri:
Saklanmış oolun biri.

PAUN

- Paun, paun getir un,
Yapacêz ondan somun.
- Nicä getiriim bän un,
Kirlenir ondan kuyruum.

EŞEK

Çayıra seftä çıktım,
Bir büük tavşama şaştım.
O dedi bana: "İnsan,
Sayma sän, ki bän tavşam.
Varsa ver bana ekmek".
Dostlaştık, o bir... eşek.

PIPİ

Pipi
Koparmış ipi.
Da baarêr: "pi-pi, pi-pi",
Sän baalamaasin ipi.

ÇİL

Dışarda kaçêrız,
Oyunnar kurêrız.
Uyumaa yattık -
Çillenmiş yastık.
Çillenmiş yorgan.
Çillenmişim bân.
Çillenmiş gözlär,
Neredân çillär?

Dün geldi çillär -
Bizi öptülär!

KEDİ

- Sän mäulama, pisicik,
Näända, näända tepsicik?
- Tepsicik kaymak dolu...
Bana kalsa o sulu.

PALİCİK

Palicik oyna futbol,
Tokada - kaçırma gol.
Kaçırarsan, yok bişey,
Salt topu dişlämä, bey.

KEÇİ

Henez daldım uykuya,
 Kimsa urêr rapuya.
 Açtım onu: P1-1-1! Aman!
 Kapuda durêr "şeyten".

Keskinnettim bakışı -
 Keçi çaarêr dışarı.
 İki buynuz, bir sakal,
 Gözleri dâ olmuş bal.
 Dedi: "Merdiveni al,
 Yakışsın kırmaa çok dal".

KUZU

Çayırda gördüm kuzu,
 Burma, burma buynuzu.
 Yapaacıkları kıvrak -
 Kim inanmêr, gel da bak!

TAVŞAM

Hepsi sanêr bân korkak.
 Bu laftan bân çok irak:
 Gecä daada kaçınêrım,
 Tilkileri bân koolêêrım!

TİLKİ

Kim bu altın derili,
Dolaşêr kümesleri?
Pek sever tauk eti...
Biz bileriz: bu... tilki.

BIZAA

Üç yaş bendän küçük,
Ama tez oldu o büyük
“Şaşma hiç buna, kardaş,
Taa sık sän dä iç sütçäz!”

İNEK

Bızaacık benim dostum,
Biz oynêêrız günnän-gün.
Kimsa tokatta “mu-u-u-lêr”,
Bizi tokada çaarêr?

Bän şaşêrım: “Kim olsun?”
- Mamum, mamum, - deer dostum.

ALMA

Almada bir büyük alma -
İş için baaşış bana.
Tırtıl orêy yaklaştı,
Almayı hızlı kaptı.

Tırtıl, almayı sän brak,
Var sana eşil yaprak!

ARMUT

Oynamaa bıktım artık,
Neredä kaldı yastık?
Yattım armut altında -
Gözlerim sä hep onda.

Aazıma düşär armut,
Var bendä ölä umut.

ZERDELİ

Zerdeli pek büyük bir aaç.
Palıcık, burdan sän kaç.
Nerey düşär zerdeli,
Erceezi hiç diil belli.

ERİK

Hesoy zillär asılı:
Hepsicii dä sap-sapı?
Sap-sarı hem kap-kara -
Zillär, orda, yukarda.

Düştü erä ikisi,
İşidilmedi sesi.
Kaçarak orêy geldik -
Zilcezlär çıktı... erik.

DUD

Bir üzüm gibi üzüm.
Aazına beni süzdün...
Elbet, üzüm çotukta,
Bän sä bir üüsek aaçta.

KİREZ

Kulaamda iki küpä.
İkisi dä al-pembä.
Birini kendim idim,
Birini kaza verdim.

GÜL

Yanka, Yanka gel burêy,-
Gülcezlär beni çaarêr.
Yaklaşım: güllar güler,
Selâmı bana verer.

ZÜMBÜL

Lüzgerdä zümbül öter,
O bülbüllen yarışêr.
Bülbül kaldı çok geeri,-
Zümbülün keskin sesi.

CEVİZ

Cevizlär düşer: pat-pat.
Uyumaa, uşaaam, sän yat.
Sabaa ceviz kıracan,
Yatkasını iyecän.

TOP

Top-top-top atlêr şu top.
Çok zarar yaptı bu top.
Aktardı o kazanı,
Sora cinkti fidanı.

Ya cuvap ver, topçaazım,
Neçin çok zarar yaptın?

SU

Sıcakta serinleder,
Ekinneri besleder.
Yokkan su - yanêr toprak,
Küflener işsiz orak.

ÇÖŞMÄ

- Mali, ne gözäl giyinersin,
Boncukların boynunda?
Mali, nerey sän gidersin,
Bu kazma omuzunda?

- Dün gördüm bir sızıntı,
Sucaz akêr boşuna.
Pek datlı onun dadı,
Yapacam çöşmä orda.

YAAMURCUK

- Yaamurcuk, ne çok yaayêrsın,
Evleri hep yısladêrsın?
- Suyumdan büüyer dallar.
Kızçazlarlan çocuklar.

DERÄ

İki yamaç arası,
Çukurun da ortası,
Sucaazın gözäl dadı, -
Derecik onun adı.

YIKANMAK

Şıdır-şıdır şıdırdeêr,-
Çayırdä derä akêr.
Şıdır-şıdır şıdırda
Yıkanêrız orada.

YOLCAZ

Ayaklar yola basêr -
O gittikçä uzanêr.
- Sän uzanma hiç yolcaz,
Ucunda bekleer gölcöz.

YILAÇÇI

Biayz fita önümde,
İlinecik tä elimdä.
Bir ak moda dartacam -
Yılaççı da olacam.

YARDIMCI

Bir gündä çok iş kurdum:
İneçii sıra kuudum,
Giisileri yıkadım,
Kuşlara tenä attım.

Mamu dedi avşamsı:
- Mamunun yardımcısı!

KAUŞ

Dallarda çalêr bir kuş,
O bizim aaca konmuş.
Tellerdä gezer arkuş -
Kuşlan yarışêr kauş.

ÇIRTMA

Sazlıktan bir saz kestim.
Boşlarını delikledim.
O sivri sesli çirtma
Şennik koydu canıma.

HARMAN VAKIDI

Ekinnär artık pişmiş.
Çekeder keskin bir iş.
Geldi harman vakıdı,
Tokmak samanı kırdı.

EKMEK

Ekmek verer kuvetçii
Erdä yaşamaa.
Kurusu da - ekmecii
Olmaz sıbitmaa.

CAMAL

Sän üşenmä. Yakacak
Yazdan hazırla.
Kışın olacêk sıcak,
Camal yanında.

TOPRAK

Hepsini toprak besleer!-
Mamu her günü söleer, -
Onu läázım korumaa,
İşleyip tä kullanmaa.

EV

Kar bey, Peti, çamuru.
Vasi, sän getir suyu.
Samanı da katacêz,
Topalak ta yapacêz.

Sora kaldırcêz duvar -
Evimiz gözäl olar.

CANABİN

Bu lafi lääzım bilmää,
Becerip ta kullanmaa.
Dostun büyükseydi senin -
Ona deerlär CANABİN.

OGLAN

Evel varmış bir çoban,
Taşıyarmış ad - OGLAN.
Pek sevârmış halkımı,
Şindi türküsü kaldı.
Bän bilerim o türkü -
Halkımın derin kökü.

BUCAK

Bir köşä var dünneydä,
Gözäl eşerer.
Gagauzlar orada
Bunca yıl yaşêêr.
Orada zengin toprak.
Köşenin adı - BUCAK!

ANA DİLİM

Ana Dilim - bir çöşmä,
Binnän yıl yaşêêr erdä.
Sözleri gözäl, kıvrak -
Ömürä kaavi dayak.

Ana Dilim döküler -
Dolayda türkü öter.
Ana Dilim sancımız -
Salt onunnan yaşaycêz.

MAMU

Mamusu bizi büüder,
Yolumuzda koruyêr.
“Mamu” - ilk lafım öter.
O buna pek seviner.

Allahtan kalmış erdä,
Mamu olsun dünneydä!

İLKYAZ

Bütün dünnä uyanêr,
Açan o konak geler.
Çiidemnär günä güler,
Doz-dolay da seviner.

LELEK

Kanadım - bir ak elken.
Neredäydım mi temen?
Uçtum dan erlerinä
Getirdim günü sizä.

“USLU” SİNEK

Şu sinek - uslu! Uslu.
Ama kapmış somunu.
Ya, İliyka, ya şunu.
Kapmasın şu somunu.

SİNEK.

Şu sinek dala kondu,
Sızlamak dolay doldu.
Sinek genä sızladı,
Dal da aşaa yannadı.

DENİZ

Dalgalar olêr üüsek,
Gemiä deyni köstek.
Sucaazı da pek tuzlu.
Kışın o olmaz buzlu.

DAULUM

Dum-dum-dum, daulum.
Oynasana sän oyun.
Dum-dum-dum, daulum.
Ayaanı da koş, oolum!

ZIN*

Zararcı kaldı adım,
Göklerädän taa kalktım.
Zimbilä** zümbül koydum,
Sora da geeri döndüm.

*zin - üç kafalı kanatlı yılan

**zimbil - sepetçik

BAASÇI

Yabanı - iki kabaa,
Baas kondu bu sabaa.
Şindi o kaldı donsuz
Ensedı onu domuz.

PİPİ

Pipi pata pindi.
 İn pipi, in pipi.
 Atladı pata kedi.
 Pipi aula sildi.

ROP-ROP*

Kaynêêr şıra şıpirdêêr,
 Roybu** saraydan bakêr.
 Doz-dolay sarsılanêr:
 Uşaklar Rop-rop oynêêr.

*Rop-rop - eski halk oyunu.

**Roybu - beygirin adı.

CEP

Cebimdä var oyuncak:
 Cat eni bir pırıldak,
 Cicili bir tavşamcık,
 Alaca da böcecik.
 Var ceviz, iki da düş,
 Hem bir kaç ta şen cümbüş.

CIRIT

Uşaklar cırit oynêêr.
Cambaz başaşaa durêr.
Al, cambaz, sän dä bir saz,
Oynda durmaa olmaz.

BÜLBÜL

Bül, bül, bül, -
Üklüktä öter bülbül.
Bül, bül, bül, -
Getirmiş sana bülür!

GÜNEŞ

Her sabaa o uyanêr,
Herbir evceezä girer.
Kuşlara o gülümseer,
Uşaama seläm verer.

GUGUŞUM

Gu-gu, gu-gu, guguşum,
Gel da kon burêy kuşum.
Doyurcêz sana ekmää,
Taa da bir kazan tenä.

VATAN

Orada Güneş raatlı,
Çöşmedän sucaaz datlı,
Mamusu bizi bekleer -
O topraa Vatan dener!

Vay, vay, vay, - öter dolay.
Vasi kap-kara: vay, vay!
Vadaya adık gelmiş.
Korkudan pak delermiş.

VAKLAK KUZU

- Vaklak, vaklak, kuzucuum,
Näändan vaksa, sän, buldun?
- Témin pindim vagona,
Vaksalandım orada.

HOBUR*

Hobur hala** altında,
Oturmuş, iyer halva.
Hasırda çok trofa var -
Onnarı iyer kuşlar!

*hobur - çok iyän.

**hala - plattan örtü.

ÇAKMAK

Çak-mak, çak-mak,-
Var bendä iki çakmak!
Çakmaklar keskin çakêr -
Çayırlar da çımkırêr!

FENER*

Fener şafk eder.
Yolu gösterer.
Şafk et, sän, fener,
Gemicik gelir.

*fencer - mayak (rus).

FIRIN

Fırına yaktık fişkan,
Doz-dolay oldu duman.
Biz şaştık: nedän duman?
O belli ki tütündän!

BULMACALAR

Biz akranız ikimiz,
Ama diiliz biz ikiz.
(*Makaz*)

Elindä - topuz gibi.
Kaçırdın - darı gibi.
(*Şufa*)

Hererdän ilin geçërim,
Kuyruumdan da iz brakêrim.
(*İinäylän iplik*)

Sıçana benzeer,
Salt gecä uçër.
(*Yarısa kuşu*)

Kat-kat giyimli,
Pak göbää belli.
(*Laana*)

Elim - kerpiden gibi,
Hem giderim hep geeri.
(*Engeç*)

Beygirä yardım ederim
Kaymasın tabannarı.
Sora kısmet getirerim,
Kaybettiinen bul beni.
(Nal)

Surat - demirdän,
Keskin çeliktän.
Aaçtan da tutak,
Adı da
(Nacak)

Göktä aya pek benzeerim,
Ekinneri da biçerim.
(Orak)

Örüyerim - sallanêrım,
Deredä sä iyi üzerim.
(Ördek)

Dört kanat, bir merdiven.
Ne buna dener?
(Dermen)

Kapuda bekçi durêrım,
Bastırdın - onu açêrım.
(Zemperä)

Herbir çiçektän alêrlar,
Sora sizi konaklêêrlar.

(Bal)

Ayaa yok, kolu var,-
Batan kıymı çıkarar.

(Cimbiz)

Gemi - suda üzmeer,
Näändan geçer - düzelder.

(Ütü)

Güüdesi eşil giyimni,
Suratı - güneş gibi.

(Gündöndü)

Bän giderim ileri,
Hiç tä dönmeerim geeri.

(Vakit)

Var onda iki kanat,
Vakıdı söleer pak saat.

(Horoz)

SAYILAR İÇİN BULMACALAR

1 İÇİN

Bu kazık iyri,
Burnusu sivri.

2 İÇİN

Kaz gibi o oturmuş,
Ama bil ki diil o kuş.

- Sivri tikenni kirpi,
Kaç alma sendä? - İki.
- Birini bana ayır.
Şindi kaç kaldı? - Salt

(Bir)

3 İÇİN

Ya yannaşın be, nallar,
Bir eni tıfra olar!

Üç horozdu - birirni
Bu sabaa kaptı tilki.
Şindi koş sän fikiri:
Kaç horoz kaldı? -
(İki)

İkiyâ koyêrsın bir,
Tauklar üçü - tekir.
Biri kümesä girdi.
Pek dooru! Kaldı
(İki)

4 İÇİN

Dört ayak hem bir arka,
Oturmaa sana kaba.
Aktardın beni erä -
Tıfra te oldum sizä.

Bir kedi patta yatêr,
 Uykusunda mırıldêêr.
 Te geldi taa üç parça,
 Pindilär hızlı pata.
 Kati, onnarı sän ört.
 Kedilär oldu pak

(Dört)

İkiyä koyduk iki,
 Kafestä var dört tilki.
 Üçü çıkıp kaçtılar.
 Kafestä sä kaç taa var?

(Bir)

Dört kuşçaz saçaa kondu,
 Sora ikisi uçtu.
 Caba yalandı kedi.
 Kuşçazlarsa hep

(İki)

5 İÇİN

Aylan bir raketa eş.
Nicä dä baksan - bu beş.

Herersi dolu tiken.
Beş kuzu otlêêr çimen.
İkisi giimiş papuç.
Papuçsuz kalmış salt
(Üç)

Üç kara, iki sarı -
Kayıklar ucêr hızlı!
Te üçü tez kaybeldi,
Kayıklar kaldı
(İki)

6 İÇİN

Altıya benzeer yılan -
Uyumaa yatêr açan.

Üçlän üç olêr altı,
Ördeklär göldän kalktı.
Yukardan döndü biri,
Göklerä uçtu
(Beşi)

Sepettä var dört armut,
Koy orêy iki da dud.
Şindi say: hepsi altı,
Pali sepeti kaptı.

Dört tavşam, iki ayı,
Kaldırêrlar tavayı.
Tavşamnar, brakıp, gitti.
Kaç ayı kaldı?
(İki)

7 İÇİN

Kedi kosayı aldı,
Duvara da dayadı.
Yaptı dört adım geeri,
Sora baardı: “Bak, e-d-i!!!”

Beş tavşam bizä geldi,
Kafestä geceledi.
Sora geldi taa iki.
Hepsicii oldu
(Edi)

Dörtlän üç olêr edi,
Ver iki erik geeri.
Hepsicii şaşêr: diil eş!
Eriklâr kalmış salt ... !
(Beş)

8 İÇİN

Tekerleklâr yannaşık -
Bu sekiz. Biz tanıdık!!!

Beşlän üç olêr sekiz.
Çayırdä kaçêrız biz.
Dördümüz erä yattık.
Şindi sayın: kaç kaldık?

Ediyä koyduk bir biz*
Hepsicii oldu sekiz.
İkisi aaca battı.
Sayıda kaldı
(Altı)

*biz - şilu.

9 İÇİN

İlktän yılan - pak altı.
Sora uykudan kalktı.
Diiştirdi yastı aşaa -
Genä girişri yatmaa.

Ya şımarma be, kuduz,
Bak yılan - tıpkı dokuz.

Dörtlän beş olêr dokuz.
Vardı bizdä bir domuz.
Aldık taa sekiz potmar.
Şindi kaç oldu onnar?

Kuvannar dokuz parça.
Te yapêr onnar paça.
Üçü göklerä kalktı.
Kaç kaldı onnar?
(Altı)

10 İÇİN

1-län 0 yannaştılar,
Eni sayı açtılar.
Taa 1-dän adımnadık -
Etiştik 10-na artık.

Dörtlän dört olêr sekiz,
Yaklaşık taa ikimiz.
Oyuna taä tez sän kon!
Şindi say - olduk biz
(On)

XV

**GAGAUZ DİLİNÄ
ÇEVİRMELÄR**

Olıym uslu mu?
Bozüksun akıldan!
Usluyum salt bir Allahın kuvedinä.
İstämeerim bän titremää, sancı çekmää,
Kocam - cellat, evi onun - kapan.
Görersin mi! Bän uuradım yoldan...
Dekabri duuardı, uslu ydu lüzgerlär,
Aydındı pek senin esirliindä.
Karannıklar konardı dışardan.
Ölä salt kuş temiz şişelerä
Düüler güüdäylän kış havasında,
Kannı lekä konêr ak kanada.

Duruk kısmet pak şindi içimdä.
Kal saalcaklan sän, diveç yarım,
Ki evinä yolcu kabul ettin...

A. Ahmatova

ELKEN

Bir tek elken hep biyazêêr,
Maavi deniz dumanında!..
Ne sanki o burda aarêêr?
Ne o brakmış uzak erdä?..

Lüzgärlän dalgalar duramêêr,
Bükük direk oldu alçak...
Aman! Kısmet o hiç aaramêr,
Hem kısmettän da diil kaçak!

Alt yanında temiz gök, sora
Üst yanında da varaklık...
Ayaklanma, isteer o bora,
Var sansın borada raatlık!

M. Lermontov

BÄN KENDİM

Erkendän sokaa uçtum,
 Kendimä eşek buldum.
 Bän güttüm eşää, güttüm,
 Sora mamuyu gördüm,
 Yukardan aşaa iildi
 Eşecik için dedi:
 — Ne ölä o bulaşık?
 Olmasın o ulaşık!
 Brak onu! — dedi anam, —
 Ne etişmeer mi sana
 Toplan pali, araba,
 Cicili da bir perdä.
 Dün senin o günündä
 Verdilär sana birdän
 Oklan yay, bülür, güllä
 Hem sakız da bir tepä.
 Aga Mişa — Mişacı,
 Bulü Maşi — Maşicii,
 Serincik — sergencii,
 Deleri — krokodili,
 Aga Piri — pırılđaa...
 Ne sän yapıştın eşää?!
 Baktım mamuya da sora
 Sözümü yondum:
 — Sän anna, ani eşää
 Kendimä kendim buldum!

V. Cudin

KIR HEM KIR DOLAY..

(Rus halk türküsü)

Kır hen kır dolay,
Yol uzak düşer.
O kırdan, saardan
Bir yamşçik öler.

Toplayıp kuvet,
Saat duyêr - bitki,
Dostuna izmet
O verer bitki:

“Sän, dostum benim,
Fenayı unut!
Bu kırdan hemen
Mezarımı tut!

Beygirleri ver
Boba elinä.
Anama bendän
Diz çök önünä.

Karıma sölä
Bitki lafımı.
Elinä ver sän
Nişan üzüymü.

Söleyäsin sän -
Ki kırdan dondum!
Sevdasınnan bän
Mezara girdim”.

28. 03. 1978

İÇİNDEKİLÄR

Gagauz Milli Gimni	3
Atılma dilindän, Halkım!	5
Lüzgerlär	6

I. "VAKIT GELDİ TAŞ TOPLAMAA..."

Kim kabaatlı?	8
İnsannar-karımcalar	10
Zavalı toprak	11
Ecel oynunarı	12
Aar soruşlar	13
Kimin bu toprak mı?	14
Yaşamamız	14
Zodiya	15
Kaldıynan bir adım	16
Kongrestä	17
O	17
"Vakit geldi taş toplamaa..."	18
Hotar taşı	19
Yalannan olmaz yaşamaa	20
Can baarması	20
Kayıplar	21
Çin sabaalen	22
Nasaat	23
Cambazlar	23
İnsan mürürü	24

II. "KOLVER UÇSUN SEVDA..."

"Sevda için yazarken yaz ölä..."	26
"Bıktım! Kızdım! Yanêrım!"	26
Sevdama	27

“Temirä gibi kıpım...”	28
İki kuş	28
“Yıldırım geçti göktän...”	29
Senin da var sevdan	29
Eridi canım	30
Kıpım gibi sevda	31
Ayoz	31
“Adım, adım...”	32
“Näändan sa peydalandı...”	32
Donuk bakış	33
“Aydınnıklan karannık...”	34
“Kendi elinnän sän kırdın...”	34
İlk sevda	35
“Alatlamışım atıma atlı pinmää...”	35
Masallar	36
Yalpak bakış	36
“Durgun! Ya otur yanıma...”	37
“Ne sana genä oldu...”	37
“Gülümseyip, zeetlersin düşümdä...”	37
Darsımak	38
Fisirti	38
“Gözümä perdä çöktü...”	39
Ayolcuum	39
“Karagöz bakışın yaktı...”	40
“İstediinän yalpak ta olêrsın...”	40
“Korkêrım saçına diimää...”	40
Açıklamak	41
“Telefon çanı öttü...”	41
Adanmış mı?	41
Kör oldum	42
“Aramızda duvar yaratma...”	42
“Artık suuldum sendän...”	42

AKAR YILDIZ

Aymak I	4
Aymak II	4
“Bitki damnamı süzdü...”	4
“Tersim döner laflarından...”	4
“Açan güneş dün Batıya kaydı...”	4
“Esap aldın mı...”	4
“Yarımâ bân “Gül” demäm...”	4
“Sölâ canım, nedân bu zeet...”	4
“On gün artık ne bir haber...”	4
Canıma konmuş kraa	4
“Sölesänâ sän, canım...”	4
Senin betterinä	4
“Sülüün kabı var...”	4
“Bu öpüşün devirdi başaşaa...”	5
“Ne olêr, Allahım! Kору...”	5
“Kolver uçsun sevda şu göklerä...”	5
Flamburun kokusu	5
Ateşli gözlerin	52
“Şarap yudumu tefterä...”	52
O gecä	53
“Geldi belalar dolaydan...”	54
“Uluyardı lüzgär dışarda...”	54
“Yastıyn biyaz meydanında...”	55
“Kirpiklerin ucundan...”	56
“Hiç çıkmêersın düşlerimdän...”	56
“Kafam semeli, başım döner...”	57
“Arkamda gözlerim yok...”	57
Sensiz	58
O kara gözlär	59
“Sän benim gecelerimsin...”	59
“Kaç kerä oldu tutunêrim...”	60
“Bana deyni raatsız geçer gecä...”	60

Todur ZANET

...i görmäk için sayêrim saatları..."	60
...dän uzak oldun bu avşamda..."	61
...i özleirim hepsindän beter..."	61
...rsıklıkta bulamêirim seni..."	61
...dä yok telefon	62
...na gelersin bana her afta..."	62
...ä gözälsin sän..."	63
...ä da datmadım bu çöşmedän..."	64
...lerim, gelecän..."	65
...ahın baaşışı mı?	66
...yışın	67
...kenerında	68
...or bakış	69
...eä bekçisi	70
...gecä	71
...ngın	72
...ä tatlıysın sän	73
...ses bu insanda!	74

II. ENNERİMDÄ YAZILAR

...Bilersin mi, ne zor vermää..."	76
...aplar	76
...anımda	76
...kyaz ilmekleri	77
...Azetmeerim açan..."	77
...Kalêr salt mezar eri..."	77
...Zihirlän kin karıştırêrsın..."	78
...Esärdi yavaştan..."	78
...Nelär düşünerim..."	78
...Er tepremesi	79
...Kurşunnar	79
...Bu dünnedä hep ne sa kaybederiz..."	79

AKAR YILDIZ

“Saadın kanatları...”	80
“Tükürmä topra...”	80
“Halk kableder onu, ne kazandı...”	80
“Soruşlarna cuvap ederim...”	81
“İyilik için sölenmeer...”	81
“Ömür - çember gibi oldu!”	81
“Sanardım, dalgalar...”	82
“Bitti taa bir ömür yılı...”	82
“Laflar - kantar topuzu...”	82
“Kuşku durêr kulaam...”	83
Ayolcuum	83
Poyraz	83
Horu	84
Soruş	84
“O hepsini gülmää alardı...”	84
Kurak	85
“Evrenlän barabar dünnä döner...”	85
“Damna-damna ömür damnêr...”	85
“Gölgämnän güneş girdilär yarışa...”	86
“Elimdä saadımı diiştirmäm!”	86
Arabama	86
“Serili giisilär tellerdä...”	86
IV. “GICIRDÊR KAFAMIN ÇARKLARI...”	
Ömür kertiklän ölçüner	88
Uykusuzluum	88
Patretlär	89
Oruç tutumu	90
Danışmak	91
“Göz-gözä...”	92

“Arttan bıçak girdi...”	92
Fasıl salgın	93
Sıklet	94
Kadınca	95
Usaam	96
Anama	97
Bobama kiyat	98
Anama kiyat	99
Akêr şıra	101
Kış	102
Küüdä	103
İmiim	104
Şeytan	105
“Gıırdêêr kafamın çarkları...”	106
“Açan başlêêrlar kurumaa...”	106
Güz (“Gargalar - kara katran...”)	107
Güz (“Güz. Akıntı...”)	107
“Trolleybusta gidärkana...”	108
Hasta evindä	108
Sinäâ öldürdüm	109
Beygir yılı	109
“Uzun ömür Canabinä...”	110

V. MALE, BUNNAR SANA

Maliya danışmak	112
Malimin mezarında	113
Malimin sabah duası	114
Malimin avşam duası	114
Malim hem Oguzluk	115
Malimin ruh dünneyi	117
Malimä yalvarmak	118

VI. AKAR YILDIZ

Mezar taşı	120
“Titsi uykudan fırladım...”	120
Emirim	121
Kalibim	121
Kimä kabaatı atmaa?	122
Karıma	123
“Kimin için yazamadım...”	123
“Akardı Batıya Güneş...”	124
“Yıldız küstü bana...”	125
Sözleşmäk	126
Akar yıldız	127
Bitki söz	128

VII. ADIMNAR

Hristozun yaşındayım	130
“Büün annadım, ani ömür...”	131
Adimnar	132
“Yaşlar otuz beş oldu...”	133
“Poet kabletti bir fenet...”	134

VIII. DUALAR

“Sonsuzluk bana versänä...”	136
“Allahım, danışêrım sana...”	137
“Durgut, Göktä Boba...”	138
“Şükür, Allahım, sana...”	139
“Ne yapıym, Allahım? Bu insan...”	140

IX. “BUNNAR KO GÜNAHIM OLSUN...”

Prost etmeycäm	142
Baş urêrız kimä?	143

Cuvap aaramak	144
“Dostlara”	145
Diil mi ucuz?	146
Satkinnara	147
Aman!	149
“Çalışkannara”	150
Vergisizlerä	151
17 soruş düşmanıma	152
Çılk yımırta	153
Betva	154

X. BENİM RAAMETLİ DOSTUMA

Peti BUZACI'ya

Bir kıpım	156
Mumcaz yanêr	157
“Sündü mumnar..”	158
“Ne sölemää?..”	158

XI. DOYARIM, BEKİM, İÇKİYÄ...

Gençliimiz oldu kurban	160
“İçkiciliin hem ayıklın arasında..”	161
Yanmış düşünmeklär	161
Bir óda... sevdaya	162
“Dünnä çatlasın - biz yaşaycêz..”	162

XII. ZAMANAYÊRSIN, EVİM!

“Bilerim, sän pek şaşacan..”	164
İnsana lääzım	165
Topraan eceli mi?	166
Soruş	167
Neçin?	168
Sana, Halkım	169

AKAR YILDIZ

Uşaklardan ayrılıma	170
Serbestlilerä	171
Bän Bilerim!	173
Olun yalpak	174
Ekmek için söz	175
Evlär	177
Zmanayêrsın, evim!	178
Afet	179
Ana gözleri	181
Dam	183
Karıma	184
Nasaatlar	185
“Pek siirek bir haber...”	186
Eski dostum	187
Gençlerä	188
Koy adımı!	189
“Havezli ecelleri...”	190
“Senin bakışın...”	190
Hava	191
Tolu	192
İlkyaz	193
Güz	194
Mali	195
Afganistan	196
Memleket	197
Aaçlık	198
Dostuma	199
Soruşum	200
Çizilär	201
İnanmêêrım	203
Bakır	205
Kıymık	206

Sonet	207
Ayaz	208
Saugun	209
Küsü	211
Gecä	212
Yazıların	213
Poetlara	214
Ana dilim	215
Bucaam	216
Kongaz	217
“Önümdä...”	217
Pınar	218
Eski çöşmä	219
Şen oynêêr gagauzlar	220
Adetlär	221
Bucak kışı	225
Maani gibi	226
Daayım	227
Eski mezarlık	228

XIII. KARIMCALIK

CAN SESİ

Eni yıl	230
Kış	230
Pırıldak	231
Çamur	231
Terliceklerim	231
Sallangaç	232
Horoz	232
Şeremet	232
Kedi	233

AKAR YILDIZ

Kuvancık	233
Komşu başçasında	234
Baaşış	234
Keçicik	235
Uyu, uyu... ..	235
Engeç	236
İitli uşak	237
İki kardaş	238
Yançu	239

SAYILMAKLAR

“Geldi sıra oynamaa...”	240
“Kara malak...”	240
Haltä	240
Saklanbaç	241
“Tuz-buz!...”	241
“Ya, karımca, gel bizä...”	241
“Döner, döner tekerlek...”	242
“Dön-dönä...”	242
“Bir, iki...”	242
“Çımçırık...”	242

DİLKIRMAK, YANILTMAÇLAR

Boran	243
Küpä	243
Kütük	243
Sarmısak	244
Suvazlamak	244
Cıngırdak	244
Cam böcää	245
Şıra	245
Şirit	246

Şişeklän şişik	246
Şufa	246

XIV. BÖCECİK

Mamu	248
Baka	248
Mali	249
Dädu	249
Kaku	250
Batü	250
Afta günneri	251
İlkyaz	252
Yaz	252
Güz	253
Kış	253
Tauk	254
Horoz	254
Ördek	254
Kaz	254
Paun	255
Eşek	255
Pipi	255
Çil	256
Kedi	256
Palıcık	256
Keçi	257
Kuzu	257
Tavşam	257
Tilki	258
Bızaa	258
İnek	258
Alma	259

AKAR YILDIZ

Armut	259
Zerdeli	259
Erik	260
Dud	260
Kirez	260
Gül	261
Zümbül	261
Ceviz	261
Top	261
Su	262
Çöşmä	262
Yaamurcuk	262
Derä	263
Yıkanmak	263
Yolcaz	263
Yılaççı	263
Yardımcı	264
Kauş	264
Çırtma	264
Harman vakıdı	265
Ekmek	265
Camal	265
Toprak	265
Ev	266
Canabin	266
Oğlan	266
Bucak	267
Ana dilim	267
Mamu	267
İlkyaz	268
Lelek	268

“Uslu” sinek.....	268
Sinek.....	268
Deniz.....	269
Daulum.....	269
Zın.....	269
Baasçı.....	269
Pipi.....	270
Rop-rop.....	270
Cep.....	270
Cırt.....	271
Bülbül.....	271
Güneş.....	271
Guguşum.....	271
Vatan.....	272
“Vay, vay, vay, - öter dolay...”.....	272
Vaklak kuzu.....	272
Hobur.....	272
Çakmak.....	273
Fener.....	273
Fırın.....	273

BULMACALAR..... 274

SAYILAR İÇİN BULMACALAR..... 277

XV. GAGAUZ DİLİNÄ ÇEVİRMELÄR

A. Ahmatova. “Olıym uslu mu?”..... 286

M. Lermontov. Elken..... 287

V. Çudin. Bän kendim!..... 288

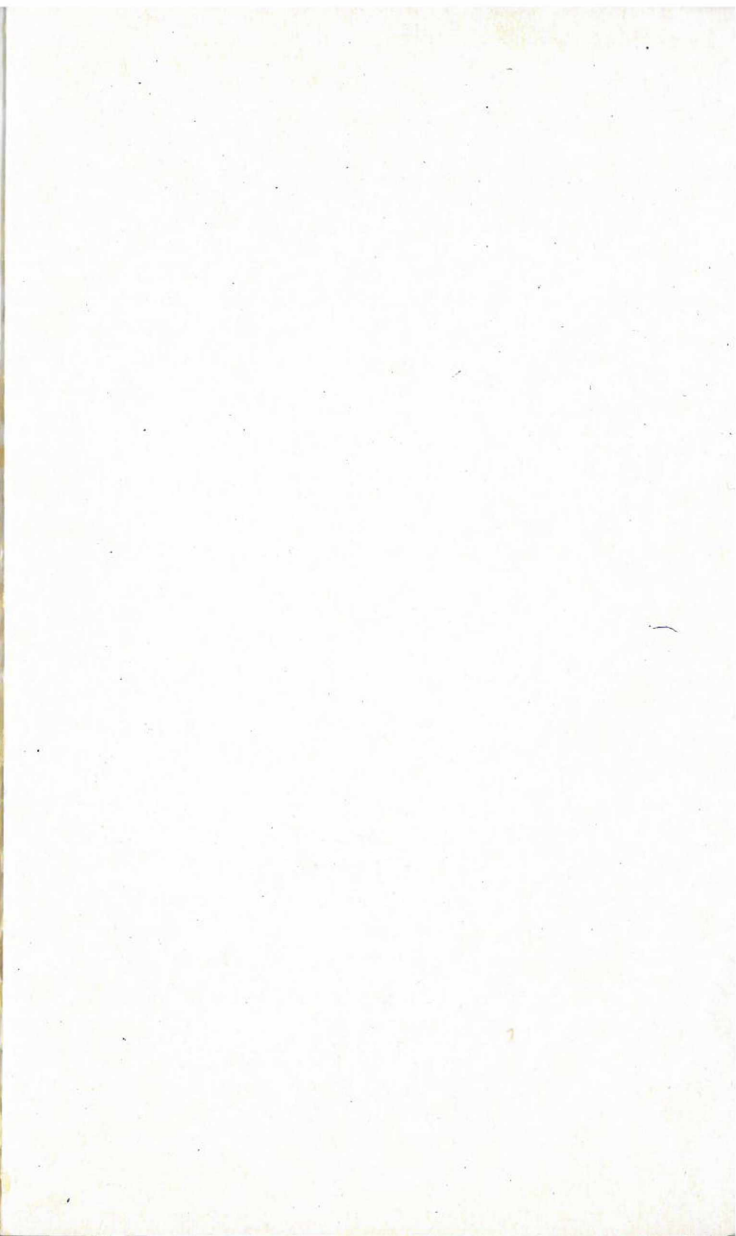
“Kır hem kır dolay...”..... 289

Todur Zanet
AKAR YILDIZ
(Peet kiyadı)

Resimci: *Filimon Hămuraru*
Kompyüter dizgisi: *Anatol Timotin*

Baskı için hazır 03.06.1998. Format 70x90 1/32.
Baskı sayfası 9,5 Sımarlamak Nr.1972

Concernul "Presa", 2012, Chişinău, str. Vlaicu Pârcălab, 45

14. 06. 1958 — Todur ZANET Kongaz' da dünneyä geldi.

1977 — ilk peeti “Mali” tiparlandı.

1980 — Kişinev Politeknik İnstitutunu başardı.

1986 - 1990 — redaktör olarak “Bucaan dalgasında” televiziyä hem radio kolverimnerini hazırladı.

1988 - 1994 — Baş redaktor olarak ilk gagauz gazetasını - “Ana sözü”nü çıkardı.

1989 — SSRB hem Moldova Jurnalist Birlii azası oldu.

1990 — SSRB hem Moldova Yazarlar Birlii azası oldu.

22. 07. 1990 — Todur ZANET yazdı Gagauz Milli Gimnasını Gagauz Halkın Kongresi 411 oylan kabul etti.

1992 — Türk Düünesi Yazarlar Birlii azası oldu.

1990 - 1994 — Baş redaktor olarak uşaklar için ilk gagauz jurnalını - “Kırlangaç”ı çıkardı.

1993 — latin grafikasının yazılı ilk “Ana sözü” nomerini çıkardı.

1992 yılından beeri “Anayurttan Atayurda-Türk Dünyası” jurnahn redkollegiya azası.

Bu günädän “Zamanayêrsın, evim!”, ”Akardı Batıya Güneş”, “Gıırdêêr kafamın çarkları”, “Karımcalık”, “Böcecik” kiyatları çıktı.

Gagauz dilinä “Baezid”(J. Rasin), “Kaynana iki gelinnän” (E. Gheorghîta), “Cumêrtesi, avşamneen...” (M. Baciev) pyesaları çevirdi.